

هشدار امام!

((... دعوای ما دعوی نیست که برای خدا باشد))

... همه ما از گوشمان بیرون کنیم که دعوی ما

برای خدا است ما برای مصالح اسلامی دعا

می کنیم... دعوی من و شما و همه کسانی که

دعا می کنند همه برای خودشان است...))

امام خمینی (ره) - صحیفه امام، جلد ۱۴ صفحه ۴۷۹

سال سی و دوم / شماره ۱۹
شماره مسلسل ۱۴۱۸
نیمه اول دی ماه ۱۳۹۰

۲۰۰ تومان

با حضور رئیس مجلس و مدیر حوزه‌های علمیه انجام شد

تجلیل از ۶۰ سال خدمات قرآنی حضرت آیت الله مکارم شیرازی

صفحه ۵

در گفت و گویی با آیت الله آقا سیدرضی شیرازی عنوان شد:

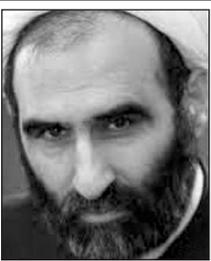
ضرورت شناخت بیشتر امام سجاد (ع)

صفحه ۴

حجت الاسلام والمسلمین مبلغی:

توسعه علوم اسلامی برای تقریب مذاهب اسلامی مفید است

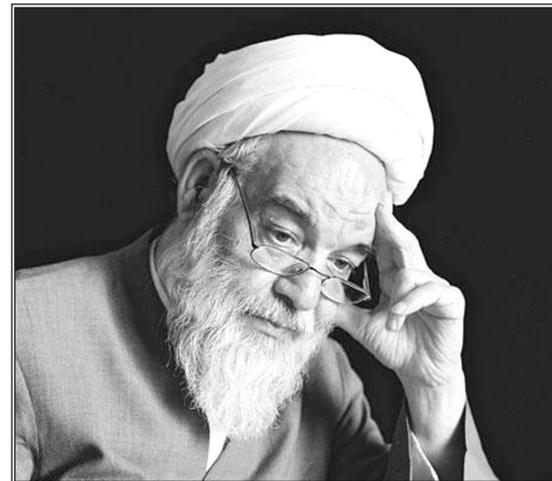
صفحه ۲

چرا ایران هدف قرار گرفته است؟

به قلم شیخ راشد الغنوشی

صفحه ۹

یادی از مرحوم استاد امید زنجانی

به قلم: استاد خسروشاهی

تمجید آیت الله مقتدایی از خدمات آیت الله امید زنجانی

گزارشی درباره معضل کتاب سازی در حوزه نشر بساز بفروشی در حوزه تالیف و ترجمه

جنایت آل خلیفه علیه مساجد در تاریخ بی سابقه است

صفحه ۸

مفتی مصر:

سقوط قدس سقوط امت اسلامی است

صفحه ۱۰

امام حسین (ع) را در ایران دیدم

گفت و گو با شیخ الهلباوی، قاری معروف مصری

وی در ادامه افزود: در سفرهایی که در گذشته به ایران داشته‌ام مقارن با ایام محرم نبود، اما سفر امسال با ایام محرم و عاشورای حسینی تقارن داشت و توانستم به صورت مستقیم در عزاداری‌های حسینی شرکت کنم و وفاداری بزرگ مردم ایران به ائمه اطهار علیهم السلام را مشاهده کنم؛ امام حسین علیه السلام در هزار و سیصد سال قبل از این به شهادت رسیدند، اما اکنون مردم ایران آن رشادت‌ها را به خوبی زنده نگه داشته‌اند.

این قاری برجسته مصری با اشاره به بیداری اسلامی در منطقه تصریح کرد: انقلاب شکل گرفته در مصر همچنان استوار و پایدار است و با تبعیت از اسلام اجازه تأثیرگذاری سیاست بر آن را نمی‌دهد، هر چند معتقدیم لا اکراه فی الدین در دین هیچ اجباری نیست، اما می‌دانیم که دین بر همه این موارد غالب است.

در این دیدار دکتر صداقت مدیر روابط عمومی و امور بین الملل شهرداری تهران با تأکید بر پیوند مشترک میان تمامی مسلمانان دنیا ابراز امیدواری کرد که مشکلات مصر و برادران مسلمان آن هر چه سریعتر حل شود. وی اظهار داشت: خداوند در قرآن تأکید کرده است که روابط انسان‌ها با یکدیگر باید مانند روابط مادر و فرزند باشد و تنها با این راه است که می‌توان مشکلات انسان‌ها را حل کرد.

صداقت افزود: بدون شک ما خوشحال هستیم که مردم در مصر توجه ویژه‌ای به اهل بیت و امام حسین (ع) و مداحی و فرهنگ اسلامی دارند. در ایران نیز همواره بر موضوع فرهنگ تأکید شده است.

شیخ محمد الهلباوی قاری و مداح اهل بیت (ع) با بیان این که در دوران جدید مصر سعی شده است تا هر کس در هر اعتقاد و دینی که هست قابل احترام باشد اظهار داشت: در مصر اعتقادات، مسلمان بودن و نبودن و یا شیعه و سنی بودن افراد ملاک اول نیست بلکه انسانیت است که مهمترین چیز برای مردم است.

وی خاطر نشان کرد: ایران به خوبی پس از سال‌ها توانسته است عاشورا را زنده نگه دارد، در مصر نیز ما عاشورا را گرمی می‌داریم اما نه به حالت عزاداری بلکه به صورت مدح امام حسین (ع) و مولودی خوانی.

الهلباوی ادامه داد: من برای چندمین بار است که به ایران سفر می‌کنم و در این مدت از شهرهای مشهد، زاهدان و تهران دیدار کرده‌ام به همین خاطر در تمامی نقاط ایران به خوبی دیده‌ام که مردم ایران دارای فرهنگ غنی اسلامی هستند و ما را به عنوان برادران اهل تسنن در بین خود پذیرفته‌اند زیرا موضوع مشترک ما محبت اهل بیت (ع) است.

وی در پاسخ به این سوال که آیا امکان اینکه بتوان مدرسه یا دانشگاهی مشترک میان ایران و مصر برای مداحی اهل بیت (ع) تأسیس کرد وجود دارد یا خیر گفت: بله بدون شک این امکان وجود دارد زیرا تنها اختلاف ما به عنوان برادران مسلمان در زبان و کلمات است.

قاری و مبتهل شهر مصری با بیان اینکه در عاشورای حسینی وفاداری مردم ایران به اهل بیت (ع) را به وضوح دیدم، گفت: امام حسین (ع) هزار و سیصد سال پیش به شهادت رسیده است اما مردم ایران آن رشادت‌ها را به خوبی زنده نگه داشته‌اند.

تازه‌های مرکز اسناد انقلاب اسلامی

به کوشش استاد سید هادی خسروشاهی

اعلامیه‌های صادر شده با امضای حوزه علمیه قم

نشریه مخفی طلاب حوزه علمیه قم ۱۳۴۲-۴۴

نهضت آزادبستان و شهید شیخ محمد خدابانی

انتقام نشریه مخفی طلاب حوزه علمیه قم ۱۳۴۲-۴۴

اعلامیه‌ها و بیانیه‌های فضلا و طلاب حوزه علمیه قم

تلفن مراکز فروش: تهران (۰۲۱-۲۲۲۱۱۹۴) قم (۰۲۵۱-۷۷۳۶۴۲۴) www.ketabeparsi.com مراجعه فرمائید.

جهت خرید اینترنتی می‌توانید به سایت www.ketabeparsi.com مراجعه فرمائید.

حجت الاسلام والمسلمین مبلغی:

توسعه علوم اسلامی برای تقریب مذاهب اسلامی ضروری و مفید است

حجت الاسلام والمسلمین مبلغی گفت: باید بین مسلمانان اعم شیعه و سنی یک همکاری جدی برای توسعه علوم اسلامی صورت گیرد و این همکاری را در چارچوب بهره گیری حداکثری از فرصت ها و قالب های همکاری تقویت کنند.

رئیس پژوهشگاه مطالعات تقریبی در دیدار با جمعی از شخصیت های برجسته علمی، دینی و سیاسی کشور هندوستان با تقدیر از حضور شخصیت های علمی هندوستان، علوم اسلامی را سرمایه مهم مسلمانان دانست و بر همکاری و همگرایی برای توسعه این علوم تأکید کرد.

حجت الاسلام والمسلمین احمد مبلغی اظهار داشت: در سایه توسعه علوم اسلامی، صیانت از عقیده در فضای اسلامی نیز تحقق می یابد و از این رهگذر، اولین شرط برای تحقق وحدت در خدمت اسلام فراهم می شود.

رئیس مرکز تحقیقات اسلامی مجلس شورای اسلامی گفت: با تضعیف علوم اسلامی، شیعه و سنی هر دو تضعیف می شوند و از مسلمانی چیزی جز نام آن، باقی نمی ماند.

استاد برجسته حوزه علمیه قم تأکید کرد: گاهی به دلیل گوش فرادادن به ندهای تفرقه آمیز دشمنان، برخی مسلمانان نه تنها برای توسعه علوم اسلامی همکاری نمی کنند بلکه در جهت تضعیف موجودی ها و داشته های کنونی علوم اسلامی نیز گام برمی دارند.

مبلغی اظهار داشت: شیعه و سنی باید این هشدار را جدی بگیرند که اگر به فکر اتحاد فی مابین خود نباشند نسل های جدید شیعه و سنی از مخاطب بودن برای علوم اسلامی دور خواهند شد و به سمت بینش های غیراسلامی، گرایش پیدا می کنند و به بیان دیگر تفرقه، زمینه ساز فاصله گرفتن نسل های جدید و جوان شیعه و سنی از علوم اسلامی است و این یک خطر مشترک است.

وی گفت: مسلمانان باید اختلافات فکری و عقیدتی خود را که ذیل پاره ای از مسائل علوم اسلامی مشاهده می شود از طریق گفت و گوی علمی دنبال و از رویارویی و ستیز با همدیگر که کل علوم اسلامی را در معرض خطر قرار می دهد، پرهیز کنند.

احمد مبلغی خاطر نشان کرد: متأسفانه گاهی مسلمانان به دلیل عدم آگاهی نسبت به شرایط حساس جهانی و منطقه ای، به ندهای تفرقه آمیز دشمنان گوش فرامی دهند و وارد مسائلی می شوند که جهان اسلام را به خود مشغول می سازد.

اعتقاد به خداوند متعال قوی ترین عنصر اعتقادی مشترک میان ادیان

رئیس مرکز تحقیقات اسلامی مجلس شورای اسلامی با اشاره به آیه **قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ** گفت: در قرآن کریم خطاب به پیامبر اسلام (ص) آمده است که به اهل کتاب بگویید بیایید بر کلمه **سواء** تأکید کنیم و مقصود از کلمه **سواء**، توحید و اعتقاد به خداوند است.

وی اظهار داشت: اعتقاد به خداوند متعال قوی ترین عنصر اعتقادی میان ادیان است و طبق این آیه شریفه باید اهل کتاب با

مسلمانان بر این مشترک خود، تکیه کنند. این تکیه کردن به این معناست که همه بدانند بر گرد محور اعتقاد به خداوند شکل گرفته اند و احساس خاص به خدا مربوط بودن را به صورت مشترک پیدا کنند و عمل مشترک مناسب هم ایجاد کنند.

وی یادآور شد: وقتی مسلمان می توانند با اهل کتاب همکاری الهی کنند چگونه خود نباید با هم همکاری و وحدت داشته باشند!

حجت الاسلام والمسلمین مبلغی اظهار داشت: این در حالی است که اعتقاد برخی اهل کتاب به خداوند اعتقاد بی پیرایه ای نیست به عنوان نمونه، اعتقاد به خداوند در فکر تثلیثی مسیحیت، شرک آلود است؛ ولی درون همین اعتقاد لود، یک هسته توحیدی مشترک با مسلمانان وجود دارد که خود خداوند است.

رئیس پژوهشگاه مطالعات تقریبی خاطر نشان کرد: به بیان دیگر تثلیث اگرچه یک اعتقاد شرک آلود است ولی اگر تجزیه شود بخشی از آن، با دیدگاه مسلمانان اشتراک دارد و آن هسته مشترک خداوند متعال است.

طبق آیه شریفه، نفی تثلیث نباید به معنای آن باشد که اعتقاد به خداوند آنها را نیز نادیده بگیریم.

باید به طریق اولی میان مسلمانان تقریب باشد

استاد برجسته فقه و حقوق حوزه علمیه قم یادآور شد: اگر کلمه **سواء** را باید از دل عقائد شرک آلود اهل کتاب بیرون بکشیم تا ما و آنان بر محور آن هسته جدا شده از پیرایه های نادرست، گرد هم آییم، به طریق اولی، تمرکز مذاهب بر هسته قوی توحیدی نهفته در بطن قرائت های مختلفی که از توحید دارند، یک ضرورت است.

وی ادامه داد: اگر طبق این آیه، با اهل کتاب باید تقریب داشته باشیم مسلمانان باید به طریق اولی مسلمانان با خود تقریب داشته باشند، اگر فی مابین اهل کتاب و مسلمانان یک **سواء** است، میان مسلمانان ده ها کلمه **سواء** وجود دارد.

رئیس مرکز تحقیقات اسلامی مجلس شورای اسلامی گفت: وهابیت تفسیر غیر خود را نسبت به توحید نادرست می خوانند در حالی که خود آنها تفسیری نادرست از توحید ارائه می دهند. ما بر این باور هستیم که این مسائل در یک فضای علمی بحث شود.

حجت الاسلام مبلغی اظهار داشت: اشکال وهابیت این است که هر جمعیت دارای تفسیر مخالف با برداشت نادرست آنها از خداوند را خارج از دایره امت اسلام می دانند و حتی برای گفت و گو با آنها را قابلیت قائل نیستند.

رئیس شورای تقریب حوزه در ادامه خاطر نشان کرد: تقریب میان مذاهب اسلامی یکی از ندهای قوی جمهوری اسلامی ایران است، رهبری انقلاب نیز اعتقاد راسخ و نگاه جدی به وحدت اسلامی دارند.

وی همچنین یادآور شد: کشور هندوستان از جایگاه بسیار مهمی برخوردار است و مسلمانان و علمای این کشور، می توانند نقش بسیار مهم و تأثیر گذاری در جهت تلطیف فضای شیعه و سنی در این کشور داشته باشند.

معرفی کتاب جایگاه اهل بیت (ع) در اسلام و امت اسلامی

تبارشناسی و سرآمد تبارشناسان معاصر / اسید محمود مرعشی نجفی؛ دودمان حسن متنی / اعلی دوانی؛ انتشار سادات حسنی در جهان با تکیه بر سلسله طباطبائیان / عبدالکریم بی آزار شیرازی؛ **محبت اهل بیت (ع)** در قرآن و سنت / اسماعیل قدیری؛ **مهر حسین بن علی (ع)** در فرهنگ کردان شافعی مذهب / سوران کردستانی؛ **محبت اهل بیت (ع)** نزد شاعران و عرفای کرد شافعی مذهب / احمد زینی وند؛ **جایگاه اهل بیت (ع)** نزد فرقه های تصوف / مرتضی دوستی ثانی؛ تحقیقی مختصر درباره غلات / سید جلال میرآقایی؛ **نگاهی به حرکت های غلات در تاریخ اسلام / کیوان لؤلویی؛ عصر طلایی مغرب در دوره حاکمیت ادریسیان / سید محمد ریاحی؛ بررسی تأثیر نفوذ اهل بیت (ع) و علویان در شکل گیری خلافت فاطمیان در مغرب / محمدعلی چلو نگر. در کتاب حاضر چهار مقاله نیز با عنوان مشترک **اهل بیت (ع)** در کتاب و سنت به قلم فاطمه زهرا داودی، سید محمد میرتبار، عبدالرحمن سربازی و رامین آخوند قورچایی آمده است.**

آیت الله تسخیری:

جهان اسلام به دستاوردهای دانشگاه الزیتونه تونس می بالد

دبیر کل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی تأکید کرد: دانشگاه الزیتونه دانشمندان بزرگی را به جهان اسلام معرفی کرد که نه تنها مردم تونس بلکه همه مسلمانان در اقصی نقاط جهان اسلام به آن می بالند.

آیت الله محمد علی تسخیری با هیئتی متشکل از رئیس و اساتید دانشگاه تونس در هتل اسپیناس تهران دیدار و پیرامون مسائل مختلف جهان اسلام از جمله بیداری اسلامی در امت های اسلامی خصوصاً تونس بحث و تبادل نظر کرد.

دبیر کل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی به هیئت تونس اظهار داشت: شما از کشور انقلابی تونس به کشوری آمده اید که مرکزی برای مقاومت در برابر رژیم صهیونیستی و طرح های استعماری غرب و امریکاست.

وی افزود: انقلاب اسلامی ایران به رهبری امام خمینی (ره) سرمنشاء تحولات عمده در کشورمان شد؛ به عنوان مثال قوانین کشور از مدل غربی به اسلامی مبدل گردید.

آیت الله تسخیری در ادامه گفت: حیات اجتماعی مردم ایران پس از پیروزی انقلاب اسلامی ایران دستخوش تغییر گردید و انحرافات از جامعه زوده شد؛ رسانه ها نیز تغییر کردند و هر چه با اسلام مخالف بود از آن حذف گردید؛ در زمینه اقتصادی نیز بانکداری اسلامی در کشور نهادینه شد و ربا از اقتصاد کشور رخت بر بست.

مشاور مقام معظم رهبری در امور فرهنگی با بیان اینکه اراده ملت ایران بازگشت به اسلام بود، خاطر نشان کرد: این اراده را می توان در وجدان دانشگاهیان مشاهده کرد که با انقلاب اسلامی دانشگاهها نیز به اسلامی شدن روی آورد.

وی در این دیدار که با حضور رئیس و اساتید دانشگاه الزیتونه تونس برگزار شد، با اشاره به دستاوردهای تاریخی این دانشگاه مهم جهان اسلام، بیان داشت: دانشگاه گسترده ای در این دانشگاه به وجود آمد که نه تنها مردم تونس بلکه همه مسلمانان در اقصی نقاط جهان اسلام به آن می بالند.

دبیرکل مجمع تقریب با اشاره به تربیت اساتید بزرگی از جمله ابن عاشور (احیاگر فقه المقاصد)، صالح النیفر، شیخ الحیب و... تصریح نمود: این علما باعث افتخار جهان اسلام هستند و تونس باید نقش خود را در احیای علوم اسلامی احیا کرده و استمرار بخشد.

وی در بخش دیگری از اظهارات خود به انقلاب مردمی تونس اشاره کرد و گفت: انقلاب تونس که برگرفته از آموزه های احیای جهان اسلام از جمله سید جمال الدین اسدآبادی و... بود، آغازگر جریان بیداری اسلامی در عصر حاضر است و پس از این کشور به دیگر کشورها نیز منتقل گردید.

آیت الله تسخیری با بیان اینکه غرب در طرح های استعماری خود برای از هم گسیختن جهان اسلام و عقب افتادگی علمی آن تلاش زیادی به خرج داده است، تصریح نمود: آنها تلاش می کنند نام **بهار عربی** که برای مقابله با استبداد داخلی و استعمار خارجی صورت گرفت را برای قیام های ملت های مسلمان بنامند در حالی که بیداری اسلامی که ناشی از حرکتی مبارک است، در این کشورها به وجود آمد.

وی در پایان سخنان خود به تاریخچه و اهداف تاسیس مجمع تقریب اشاره کرد و اظهار داشت: مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی در واقع ادامه دهنده راه دارالتقریب در مصر است که در دهه چهارم قرن گذشته برای وحدت بین مسلمانان تلاش می کرد.

پس از سخنان آیت الله تسخیری، دکتر عبدالجلیل سالم رئیس دانشگاه الزیتونه تونس با تقدیر از فعالیتهای وحدت آفرین جمهوری اسلامی ایران و مجمع تقریب، گفت: ایران دروازه های خود را برای مسلمانان جهان از شرق و غرب گشوده است و برای گسترش وحدت بین آنها و تقریب بین پیروان مذاهب اسلامی تلاش می کند. وی در ادامه اظهارات خود تأکید کرد: ما نسل انقلابی تونس هستیم که افکار و حرکات اسلامی از جمله انقلاب اسلامی ایران و اخوان المسلمین برای انقلاب خود بهره برداری کرده ایم.

رئیس دانشگاه الزیتونه با اشاره به چهره ها های علمی برجسته این دانشگاه از جمله ابن خلدون و معرفی بسیاری از شخصیت های علمی مهم به جهان اسلام، اظهار داشت: اولین کتاب در مورد اصلاح سیاسی در تونس به نگارش درآمد لذا عجیب نیست که تونس منشاء قیام های مردمی در جهان اسلام شد.

وی افزود: علم آموزی مقدمه اصلاح سیاسی است و این، آن چیزی است که غرب نمی خواهد ما مسلمانان به آن دست یابیم.

دکتر سالم در ادامه به دستاوردهای کشورمان در زمینه های مختلف اشاره کرد و گفت: ایران در زمینه های مختلف علمی، اقتصادی، سیاسی و... به پیشرفت های عظیمی دست یافته است و ما شاهد آن هستیم که می تواند به عنوان الگویی مناسب برای مسلمانان جهان مطرح گردد.

درس توحید و یکتا پرستی از قیام امام حسین

هستی خود را بر طبق اخلاص گذاشت و با قیام خویش وظیفه انسانی اسلامی خود را انجام داد، اگر چه به ظاهر به از بین رفتن تمام هستی انسان منجر شود.

(۳) نماز ظهر عاشورای امام حسین (رض) در میدان نبرد و در بین آن همه تیر و نیزه و خون و تراب، آه و ناله و فغان به ما مسلمانان درس می دهد که نماز اول وقت در دین مقدس اسلام دارای اهمیت فراوان است و به هیچ قیمتی نباید نسبت به آن سستی از خود نشان داد.

(۴) در مبارزه علیه ظالمان نباید به افراد تکیه کرد و یا منتظر ماند که افراد به حد کافی آماده قیام باشند، بلکه اگر مردم آماده نشدند باید با حداقل امکانات وظیفه خود را انجام داد.

(۵) در حرکت و قیام علیه ظالم نباید زیاد به فکر نتیجه مطلوب بود بلکه باید وظیفه شرعی یعنی قیام راه انجام داد و نتیجه را به خداوند متعال سپرد، اگر چه زود هنگام نتیجه لازم را ندهد ولی در دیرباز حتماً خداوند متعال سعی بندگان خود را ضایع نخواهد کرد. چنانچه قیام امام حسین (رض) نتیجه لازم را داد که آن سرنگونی زود هنگام حکومت پوشالی یزید پلید بود و دیگر اینکه تمام حرکت های مردمی و انقلاب های دنیا و بیداری اسلامی که امروز در جهان اسلام شاهد آن هستیم نشأت گرفته از نهضت سرخ حسینی می باشد.

(۶) قیام امام حسین (رض) به ما درس توحید و یکتا پرستی داد که هرگز جلوی غیر الله سر خم نکنیم اگر چه باعث شود که برای آن بهای بسیار زیادی بپردازیم.

مسلمانی که داند رمز دین را
نشد پیش غیرالله جبین را
شاه هست حسین، پادشاه هست حسین

دین هست حسین، دین پناه هست حسین
سر داد و نداد دست در دست یزید

حقا که بنای لا اله هست حسین
منبع: شورای برنامه ریزی مدارس علوم دینی اهل سنت

با حضور نمایندگان مراکز حوزوی؛

دومین جلسه شورای تقریب مراکز حوزوه علمیه قم برگزار شد

حجت الاسلام والمسلمین مبلغی، شورای تقریب حوزه را نهادی مشورتی دانست و گفت: عمده فعالیت این شورا، تحلیل و بازتحلیل تحولات جهان اسلام، سیاستگذاری تقریبی و پیشنهاد آن به نهادهای مربوطه، همفکری و هم اندیشی در زمینه راهکارهای تقریب، مشورت دهمی در زمینه تقریب به نهادهای حوزوی می باشد. وی همچنین اتخاذ مواضع صریح در قبال تحولات جهان اسلام از خاستگاه تقریب و ایجاد تمهیدات لازم برای تشکیل نشست های تقریبی را از دیگر فعالیت های شورای تقریب ذکر کرد.

معاون بین الملل حوزه علمیه قم نیز با اشاره به ضرورت حضور فرهنگ تقریب در حوزه علمیه گفت: آشنایی مسلمانان با واقعیت اندیشه های مذهبی یکدیگر و از بین رفتن سوء تفاهم ها و شناخت های غلط از جمله راهکارهای تقریب مذاهب اسلامی است.

پیام دبیر کل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی به مناسب میلاد حضرت مسیح (ع)

مریم(ع)، که اسوه بندگی خدا بود و تجلی روح الله ، آمد تا آدمیان با پذیرش بندگی خدا، لذت آزادی را به جان دریابند و بشکرانه اش، بهشت جاودانه را عیدانه بگیرند ، سلام بر عیسی(ع) بنده فرستاده خدا در روزی که زاده شد و در روزی که می میرد و در روزی که باز برانگیخته خواهد شد.

دبیر کل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی در پایان پیام تبریک خود تاکید کرد: عید میلاد مسیح ، این بزرگ اعجاز الهی و رسول مبارک خدا را ، برجهانیان ، بویژه مسیحیان و به خصوص مسیحیان وارانمه کشورمان تبریک عرض می کنم.

محمد علی تسخیری
دبیر کل مجمع جهانی تقریب

مدرس مدرسه علمیه ابوحنیفه کاریز: هر قیامی همانند قیام امام حسین(ع) که بر اساس اصول امر به معروف باشد همیشه پیروز خواهد بود و مأمور به وظیفه ایم.

مولوی شیرمحمد صوفی زاده، مدرس مدرسه علمیه ابوحنیفه کاریز، به مناسبت فرارسیدن ماه محرم طی یادداشت کوتاه به موضوع عاشورا و پیام های قیام امام حسین(ع) پرداخته است که در ادامه آن را می خوانید.
به نام خدا

بنا کردند خوش رسمی به خاک و خون غلظیدن
خدا رحمت کند آن عاشقان پاک طینت را
در دنیا بعضی واژه ها با بعضی دیگر چنان عجین و با هم لازم و ملزوم گردیده اند که هرگاه نام یکی از آنها برده شود ذهن ها ناخود آگاه به طرف واژه دیگر می رود مثلاً: زمستان با سرما، تابستان با گرما، فرعون با مصر، آمریکا با جنایت، اسرائیل با غضب و خونریزی، محرم با عاشورا و عاشورا با خون، شهادت، مظلومیت، رشادت و ایثار و امام حسین (رض) بودند که با قیام خونین خود در عاشورا و کربلا این تلازم را بوجود آوردند.

قیام امام حسین (رض) در عاشورا ۶۱ هجری دارای پیام های بسیار ارزشی برای پویندگان راه آن حضرت می باشد که بطور نمونه به چند تا از آنها اشاره می گردد:

۱) امام حسین (رض) با قیام خونین و تقدیم تمام افراد خانواده حتی کودک شش ماهی خود در راه عقیده خویش به تمام مسلمانان و مظلومان عالم درس دادند که اگر اسلام درخطر باشد نباید از جان، مال، خانواده، اقوام و حتی تمام هستی خود در راه خدا دریغ کرد و باید همه را پیشگاه خداوند متعال تقدیم کرد.

۲) اگر زمام امور مسلمین به دست انسان های نالایقی افتاد نباید به گوشه نشینی و دعا و نفرین دل خوش کرد بلکه باید برای براندازی حکومت ظالم تمام

دومین جلسه شورای تقریب حوزه به حضور اعضای این شورا به میزبانی معاونت بین الملل حوزه علمیه قم برگزار شد. اعضای شورای تقریبی در این جلسه از آخرین وضعیت فعالیت های تقریبی در داخل و خارج از کشور مطلع شدند.

در این جلسه همچنین، "حجت الاسلام والمسلمین مبلغی" و "حجت الاسلام والمسلمین زمانی" معاون بین الملل حوزه علمیه قم پیرامون راهکارهای تقریب میان مذاهب اسلامی، فرصت ها و چالش های فراوری تقریب و اهمیت تقریب در شرایط کنونی به ایراد سخن پرداختند.

رئیس شورای تقریب حوزه علمیه قم در این جلسه گفت: تقریب نیاز مبرم به صداقت و شفافیت دارد و بدون آن (شفافیت و صداقت) موفقیت چندانی حاصل نخواهد شد.

آیت الله محمد علی تسخیری دبیر کل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی در پیامی فرارسیدن میلاد حضرت مسیح ع را به جهانیان به ویژه جامعه مسیحیان وارانمه کشورمان تبریک گفت.

متن پیام آیت الله محمد علی تسخیری دبیر کل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی به مناسبت فرارسیدن میلاد حضرت مسیح (ع) بدین شرح است: صلوات و سلام خدا بر عیسی بن مریم(ع) پیام آور توحید الهی و پرچمدار عدالت و معنویت و اخلاق و درود و تحیت حضرت حق بر مادر عظیم الشان وی حضرت مریم عذرا باد که با نفعه الهی بشریت را از نعمت پر برکت عیسی روح الله برخوردار ساخت.
در ادامه این پیام آمده است : عیسی پسر

مدیرعامل خبرگزاری تقریب:

وحدت اسلامی؛ ندای همه انبیاء الهی

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا
وَأُخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ
الْبَيِّنَاتُ وَأُولَئِكَ لَهُمْ
عَذَابٌ عَظِيمٌ ۱۰۵/۳
يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهُ وَتَسْوَدُ
وُجُوهُ فَأَمَّا الَّذِينَ أَسْوَدَتْ
وُجُوهُهُمْ أَكْفَرْتُمْ بَعْدَ
إِيمَانِكُمْ فذُوقُوا الْعَذَابَ
بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ۱۰۶/۳
وَأَمَّا الَّذِينَ أَبْيَضَتْ
وُجُوهُهُمْ فَبِمَا رَحْمَةِ اللَّهِ
هَم فِيهَا خَالِدُونَ

الته در اینجا بدنبال تبیین دلیل عقلی و عرفی و آثار منفی تفرق و آثار مثبت وحدت در جامعه نستیم زیرا چیزی که عیان است چه حاجت به بیان است امروز همه بدبختیهای ما از تفرقه و همه موفقیتهای دیگران از وحدت است. مرحوم کاشف الغطاء می فرمود بعضیها در شستن ویا مسح برپا اختلاف و درگیری دارند حال آنکه جای پای برای آنها نمانده است، تا بتوانند به این اختلاف ادامه دهند.

۳- تقریب یعنی چه و بدنبال چه چیز است تقریب پیدا کردن زمینه های مشترک و تلاش برای گسترش آن و کم کردن حلقه اختلاف و ایجاد و افزایش احترام به یکدیگر در میان مسلمانان که برای این منظور بهترین راه حل گفتگو است: مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَی الْكُفَّارِ رَحْمَاءٌ بَيْنَهُمْ - مقتضای رحمت این است که در همه امور مسلمانان با هم گفتگو کنند و چاره اندیشی کنند.

هنگامی که گفتگوی پیامبر با کفار بگونه ای باشد که بدور از پیش داوری و در آن جز احترام وادب نمی بینیم : وَأَنَا أَوْ أَبَاكُمْ لَعَلِّي هُدًى أَوْ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ودر جای دیگر قُلْ لَأَسْأَلُونَ عَمَّا أُجْرِمْنَا وَلَا نَسْأَلُ عَمَّا تَعْمَلُونَ . پر واضح است که رفتار مسلمان با یکدیگر باید بدور از هر گونه تحریک و تشنج باشد.

علمای بزرگ و فرهیخته جهان اسلام همیشه بدنبال تبیین این حقیقت بودند که رفتارها باید الهی شود وگرنه هرگونه خلل در تعقل و دور شدن از خدای متعال ویا رشد دادن اندیشه غیر الهی موجب سقوط است. به عبارت دیگر عقل واندیشه و احساسات و حواس و اعضای بدن، همه باید در مسیر الهی حرکت کنند وهر گونه انحراف در هر یکی از این حلقه های زنجیره تکاملی انسان موجب خسران است.

از دیدگاه مرحوم آیت الله شهید سید محمدباقر صدر مهمترین عامل و وظیفه اصلی یک مبلغ تقویت و محکم نمودن ارتباط میان اندیشه و عواطف و عمل در جامعه اسلامی است.

امروزه ما شاهد به ثمر رسیدن تلاشهای تقریبی هستیم، جنبش تقریبی معاصر گرچه نزدیک به دو صد حرکت خویش را آغاز نموده است، اما نقطه عطف آن پس از پیروزی انقلاب بزرگ اسلامی به پرچمداری امام خمینی راحل بود واین تلاش با دست با کفایت مقام معظم رهبری نهادینه شد.

بدون شد تلاش وحدت آفرین رهبران تقریب و نخبگان و فرهیختگان معاصر و روشنگری آنان یکی از عوامل مهم بیدار اسلامی و تحولات اخیر منطقه است.

ما به دنبال بیداری اسلامی که برخواسته از شناخت و جهانی بینی توحیدی باشد در غیر اینصورت جنبشهایی که ریشه در توحید نداشته باشد بسوی انحراف کشیده و مایه درد رس در آینده نه چندان دور خواهد بود.

تلاش تقریبیان بر این است که تحولات اخیر منطقه براساس ایمان راسخ و عقلا نیت خدایی رشد یافته ای رهنمون، و در بربر چالشهای مخرب مقاومت، و جامعه اسلامی از رخنه و نفوذ استکبار جهت ایجاد انحراف بر حذر دارد.

حجت الاسلام والمسلمین دکتر محمد مهدی تسخیری در همایش کتاب ایران و بیداری اسلامی "با بیان اینکه در اسلام وحدت مساوی ایمان و تفرقه مساوی کفر است افزود: وحدت اسلامی ندای همه انبیاء الهی است.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَلَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ
وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ۱۰۴/۳

در اینجا به سه مطلب اشاره خواهیم کرد:
۱- منظور از بیداری اسلامی چیست؟
۲- وحدت و ضرورت آن

۳- نقش تقریب و هدف آن چیست؟
۱- بیداری یعنی یک نوع بازگشت ، انسان یک حالت طبیعی دارد از آن منتقل می شود و دوباره به آن بازمی گردد حدیثی از علی (ع) در بحار الانوار جلد ۱ حدیث ۴۰ باب کتاب العقل - فی فضل العقل و ذم الجهل: حضرت می فرماید: العقل أئمة الأفكار و الافكار أئمة القلوب و القلوب أئمة الحواس و الحواس أئمة الأعضاء خلاصه حدیث بیانگر تحلیلی از شخصیت انسان است

قدرت عقلی سازنده اندیشه هاست
واندیشه های انسان سازنده عواطف و احساسات است
عواطف و احساسات پاک سازنده و هدایتگر حواس انسان است
رفتار انسان از حواس تبعیت دارد

آشنایی به این موضوع و درک بالای آن موجب شوق و افزایش آن می گردد تا انسان اقدام به عمل کند. تمام اعمال از خوردن و نوشیدن گرفته تا عشق به زیبایی های دیگر زندگی رابطه محکمی میان عقل و عاطفه و عمل است.

از دیدگاه اسلام درستی عمل وابسته به ایمان است "اساس ایمان اندیشه توحیدی و جهان بینی الهی است هرگونه خللی در حلقه های به هم پیوسته بوجود آید مسیر حرکت انسانی منحرف خواهد شد - توحید اساس عاطفه ایمانی است و عاطفه مولد اراده جدی بر عمل و رفتار پاک است.

بدون شک فرمان خداوند به عقل پیروی از توحید است قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ اندیشه که محصول عقل موحد است، توحیدی است، و چنین اندیشه ای نمی تواند محصولی غیر از عاطفه و احساس پاک داشته باشد: شجرة طيبة اصلها ثابت و فرعها فی السماء "کردارهای ناشی از آن انحراف پذیر نیست.

بیداری بطور خلاصه بازگشت به سه عامل است:
الف - شناخت و جهان بینی صحیح و حقیقی از جهان و خلقت فطری و الهی

ب- اثرگذاری این جهان بینی بر عواطف انسانی
ج- بالا رفتن رشد سطح احساسات در زمینه ساخت رفتار انسانی است

هر چند انسان گاهی تظاهر به درستی کار کند اما اگر در جهان بینی و شناخت و یا عاطفه پاک خلل باشد سرانجام رفتار او ناقص است "أَرَأَيْتُ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالذِّينِ ۱/۱۰۷ فذَلِكِ الَّذِي يَدْعُ الْيَتِيمَ ۲/۱۰۷ وَلَا يَحِضُّ عَلَی طَعَامِ الْمَسْكِينِ

این آیه به ما نشان می دهد که هر چند انسان تظاهر به نیکو کاری نماید تا زمانیکه ایمان پاک الهی در او نهادینه نشده باشد سرانجام منحرف می شود.

۲- ضرورت وحدت:
وحدت اسلامی ندای همه انبیاء الهی است "أَنْ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاعْبُدُونِ" وحدت شالوده پرستش است گویی عبادتها فارغ و بدور از وحدت، عملی بی محتواست.

و در جایی تفرقه با کفر برابر است و بازگشت و بیداری یعنی ایمان است

اخلاقی بود. امام در این زمینه، گام های بلند و بزرگی برداشتند، به طوری که دانشمندان را به تحسین و اعجاب وا داشته است؛ چنان که دانشمندان بزرگ جهان تشیع، شیخ "مفید" در این زمینه می نویسد: «فقهای اهل تسنن، به قدری علوم از او [امام سجاد (ع)] نقل کرده اند که به شمارش نمی گنجد، و مواظب و دعاها و فضایل قرآن و حلال و حرام، به حدی از آن حضرت نقل شده است که در میان دانشمندان مشهور است و اگر بخواهیم آنها را شرح دهیم، سخن به درازا می کشد...» نمونه ای از تعلیم تربیتی و اخلاقی که از امام چهارم به یادگار مانده، مجموعه ای است به نام "رساله ی حقوق" که امام طی آن، وظایف گوناگون انسان را چه در پیش گاه خدا و چه درباره ی خویشان و دیگران، بیان نموده است.

پس تعبیر وضعیت منفعل که برخی روشنفکران در برابر شیوه عبادت و بندگی امام سجاد (ع) مطرح کرده اند در حقیقت منفعلانه نبوده بلکه پیشروانه بوده است؟

امام سجاد (ع) آن قدر به عبادت و راز و نیاز با خدا انس داشت که حتی افرادی چون زهری - که مدتی شاگرد امام بود و بعدها از علمای درباری شد - به عبادت و خلوص حضرت سجاد عشق می ورزید؛ چنان که نقل شده: «کان الزهري اذا ذکر علی بن الحسین، بیکی و يقول: زين العابدين، نمی فهمند و نخوانده اند تاریخ اهل بیت را که این حرف ها را می زنند. در عصر امامت زین العابدین (ع) جامعه ی اسلامی در یک بحران فکری و عقیدتی وحشتناکی فرو رفته بود. سه عامل اساسی در این بحران نقش داشت: اول فاصله گرفتن جامعه از مکتب اهل بیت (علیهم السلام) و ایجاد محدودیت های سیاسی به وسیله ی جلوگیری از گفتن و نوشتن حدیث؛ دوم توطئه ی دستگاه های حکومتی در جهت دامن زدن به اختلافات فکری و مشغول کردن مردم به مسائل کم اهمیت؛ یکی از پدیده های که امام با این شیوه عبادت خود می خواست تبیین کند مبارزه با متصوفه و زاهد نمایان بود. یکی از کارهای بسیار مهم امام (ع)، خط بطلان کشیدن بر روش زاهد نمایانی بود که از دنیا بریده بودند و در برابر مردم عصر خویش، هیچ گونه احساس مسئولیتی نمی کردند و فقط به عبادت و ریاضت می پرداختند. در سالی که مردم مکه و حجاجیان برای طلب باران به گروهی از همین عابدان زاهد نما متوسل شدند و آنان دعا کردند ولی اجابت نشد، امام نزد آنان رفت و خطاب به آنان فرمود: آیا در بین شما کسی نیست که خداوند رحمان او را دوست داشته باشد؟

گفتند: آی جوان! ما فقط دعا داریم و اجابت از اوست. امام (ع) فرمود: از کعبه دور شوید! چه این که اگر یکی از شما محبوب خداوند رحمان می بود، دعایش اجابت می شد. سپس حضرت نزدیک کعبه رفت و به سجده افتاد و دعا کرد. هنوز دعایش تمام نشده بود که باران گرفت.

دقیقا این تعبیرهای که می گویند و اشاره کردید از روی نفهمی است. امام زین العابدین (ع) در عبادت و بندگی خدا، گوی سبقت را از همگان ریود، تا آن جا که همه معترفند او آقا و زینت عبادت کنندگان است. من متأسفم که برخی تاریخ اسلام را نخوانده و نشنیده و نفهمیده قضاوت می کنند. ان شاء الله این گفته های ما برای شفای کتبی که شما می گویند تاثیر گذار باشد.

منبع: خبر آنلاین

در گفت و گویی با آیت الله آقا سیدرضی شیرازی عنوان شد:

ضرورت شناخت بیشتر امام سجاد (ع)

علامه شعرانی و استاد عماد رشتی و علامه آشتیانی بوده است. آیت الله سید رضی شیرازی از اساتید میرز فلسفه و عرفان اسلامی در عصر حاضر است. وی مدت فراوانی را از محضر درس علامه رفیعی قزوینی کسب فیض نموده و تالیفات متعددی را نیز در حوزه فلسفه و عرفان اسلامی به رشته تحریر درآورده است. در این گفت و گو به بررسی وضعیت دوران امام سجاد (ع) پرداخته ایم:

محمدرضا اسدزاده - آیت الله آقا سیدرضی شیرازی فرزند آقا میرزا محمدحسین شیرازی و نوه مرحوم میرزا علی آقای شیرازی فرزند میرزای بزرگ است. در سال ۱۳۴۵ هجری قمری در نجف اشرف متولد شده است و قریب به سی سال در همان جا تحصیلات خود را ادامه داده و به فراگیری مقدمات و سطوح و خارج فقه موفق شده است. او شاگرد استادان بزرگی چون علامه طباطبایی،

امام فرمودند: قدر و عمل به منزله روح و جسم هستند. سپس فرمود: آگاه باشید که ظالم ترین مردم کسی است که ظالم را عدل تلقی کند و عدل هدایت یافته را ظلم بداند. حضرت با این پاسخ، اعتقاد به تقدیر محض و جبر را، باطل دانست. بنابراین شما اگر به منابع درس های بنده مراجعه کنید در باب جبرگرایی مفصل این را گفته ایم که طلبه ها و دانشجویها آگاه باشند. نکته دیگر هم بوده است که مبارزه با مشبهه است.

منظورتان همان بحث عقیده به تجسیم و تشبیه خداوند و مفاهیم غیبه ای است؟
بله. در عصر امامت امام سجاد (ع) توحید خالص، یعنی منزله دانستن خداوند از تشبیه به مخلوقات، به دست فراموشی سپرده شد و با بهره گیری از عالمان دین فروش دنیا طلب، عقیده به تجسیم و تشبیه رواج یافت. امام سجاد علیه السلام در مقابل این اعتقاد انحرافی هم قاطعانه مقابله می کرد. وقتی شنید گروهی ذات مقدس حق تعالی را به مخلوقات تشبیه کرده و قائل به جسمیت خدا شده اند، ناراحت شده و نزد قیر رسول خدا صلی الله علیه و آله رفت و دست به دعا برداشت و در آن، بطلان این عقیده را نیز اعلام فرمود: خدایا! قدرت تو آشکار شده ولی سیمایت آشکار نشده و تو را نشناختند و تشبیه کنندگان تو را به غیر آنچه سزاواری، ارزیابی کردند. ای خدای من! از کسانی که با تشبیه در پی جستن تو برآمدند، بیزارم. خدایا! هیچ چیز مثل تو نیست و آنان (عظمت) تو را درک نکرده اند... ای خدایا! تو از آنچه که تشبیه کنندگان به وسیله آن، تو را وصف می کنند برتر هستی. اینها فقط چند مورد مختصر بود. موارد و برخوردهای امام در دوران خودش فراوان است. با تحریفات. با خرافات. با بدعت های فکری و عقیدتی در دین که در این عصر جدا گسترش پیدا کرد. همین بود که دو امام بعد از او اساسا موظف شدند که شیعه را از نو تبیین کنند برای مردم.

این رویه ها در دوران زندگی امام باقر به اوج خود رسیده بود. چرا شما این مقوله را در دوران امام سجاد جدی تر می بینید؟
درست است اما تصور خیلی ها از امام سجاد فردی است که فقط به عبادت و گوشه نشینی مشغول بوده که این فقط یک بعد مبارزه امام بوده. این مبارزه در عرصه های دیگری به شکل دیگر بوده است و آن بررسی وضعیت فکری شیعه و پاسخگویی و حرکت تبیینی برای معارف شیعه بوده است. آن روزی که حسین بن علی (ع) شهید شد، در سراسر جوامع اسلامی افراد زیادی به عنوان مسلمان واقعی باقی نمانده بودند. در چنین دوره ی تاریک و سیاهی بود که امام علی بن الحسین (ع) می بایست زمام امور را در دست گیرد و به نام انجام وظیفه ی امامت، اسلام را از یک سقوط قطعی و مسلم نجات بخشد. فاصله ی اسلام با مرگ و نابودی، بیش از یک قدم نبود، در و دیوار ممالک اسلامی از تیرگی گناه سیاه شده بود و می رفت تا یک باره به سوی جاهلیت برگردد و بت، جای گزین خدا شود و مسجد ها بت کده گردند و ظلم و ستم بر عدالت چیره شود. قدرت ها همه در دست مخالفان اسلام بود و ناجوان مردانه می کوبیدند و جلو می رفتند. در چنین شرایط سخت و خطرناکی بود که می بایست امام سجاد (ع) پا به میدان مبارزه بگذارد و با تمام کژی ها و انحرافات مبارزه کند.

از آن جا که امام چهارم در عصر اختناق زندگی می کرد و نمی توانست مفاهیم مورد نظر خود را به صورت آشکار و صریح بیان کند، از این رو از شیوه ی موعظه استفاده می کرد.
تأمل در این موعظه ها نشان می دهد که امام با روش حکیمانه و بسیار زیرکانه ای، ضمن این که مردم را نصیحت و موعظه می کرد، آن چه را که می خواست در ذهن آنان جا بگیرد، القا می نمود. و این، بهترین شکل انتقال افکار و اندیشه ی درست اسلامی در آن شرایط بود، زیرا این مباحث، در عین حال که اثر و نتیجه ی سیاسی داشت و بر ضد دستگاه حاکم بود، حساسیت حکومت را بر نمی انگیزخت.

یکی دیگر از فعالیت های امام (ع) در عصر خودش، نشر احکام اسلام و تبیین مباحث تربیتی و

در عصر امامت امام زین العابدین علیه السلام (۹۵-۶۱ هـ) جامعه اسلامی در یک بحران فکری و عقیدتی وحشتناک فرو رفته بود. امام سجاد علیه السلام در راستای هدف بزرگ الهی خود که هدایت و رهبری جامعه اسلامی بود، در مقابل این انحرافات سکوت اختیار نکرد و با توجه به شرایط و اوضاع حاکم بر جامعه به مبارزه علیه این انحرافات پرداخت. در یکی از سخنرانی های خودتان این فعالیت های امام را فعالیت های مهم ناشناخته امام سجاد خواندید. لطفا به فعالیت ها اشاره بفرمایید.

حقیقتا ناشناخته مانده است. جامعه ما تصور درستی از امام سجاد ندارد. امام علیه السلام هم بر جریان های فکری انحرافی درون جامعه شیعه نظارت داشت و هم بر جریانهای انحرافی دیگران، وقتی دید که بعضی از شیعیان گرفتار "عقیده غلو" شده اند و ممکن است امامان علیهم السلام را از شان بندی بالا برده و به الوهیت آنها معتقد شوند، هشدار داد. امام در جایی فرموده است:

آن قوما من شیعتنا سبحونا حتی یقولوا فینا ما قالت اليهود فی عزیر و ما قالت النصارى فی عیسی بن مریم فلا هم منا و لا نحن منهم "جمعی از شیعیان ما در حدی ما را دوست خواهند داشت که درباره ما چیزی که یهود نسبت به عزیر و نصاری نسبت به عیسی بن مریم گفتند، خواهند گفت (و ما را فرزند خدا و شریک در الوهیت می شمارند.) نه آنان از مایند و نه ما از آنانیم." گروهی بر امام علیه السلام وارد شدند و ایشان را بیش از حد ستایش کردند. امام سجاد فرمود: شما چه دروغ می گویند و بر خدا جرئت می ورزید! ما از صالحان قوم خود هستیم و همین که صالحان قوم شمرده شویم و باشیم، برایمان کافی است.

و به گروهی از شیعیان عراق فرموده بودند: آجبونا حب الاسلام و لاترفعونا فوق حدنا "آن طور که اسلام را دوست دارید، ما را نیز دوست داشته باشید و ما را از حد خودمان بالاتر نبرید." پس یکی از این مقولات مبارزه با باغالیان بوده است.

در مساله جبرگرایی هم از امام سجاد روایات و احادیث گوناگونی داریم که مشخص می کند این مقوله هم از جمله دغدغه های آن دوره بوده است. این طور نیست؟

این از همان از جریان های خطرناک در زمان امام سجاد علیه السلام، بود. من در درس های فلسفه خودم مرتب این مساله را تشریح کرده ام. رواج اعتقاد به "جبر" از طرف دستگاه حاکم بود. بنا بر نقل مورخان، معاویه مروج اعتقاد به جبر بود، وقتی عایشه از او پرسید: چرا یزید را به جانشینی خویش برگزیدی؟ گفت: آن امر یزید قد کان قضاء من القضاء و لیس للعباد من الخیرة من امرهم "تخلافت یزید قضاء و حکم الهی است و بندگان خدا حق دخالت در آن را ندارند."

امام سجاد علیه السلام با صراحت و قاطعیت این عقیده وارد کرد. چنان که در مجلس ابن زیاد در کوفه، وقتی عبیدالله به امام علیه السلام گفت: مگر خدا علی بن الحسین را نکشت؟ حضرت در جواب او فرمود: برادری داشتیم به نام "علی" که مردم او را کشتند.

همچنین وقتی یزید کشته شدن امام حسین علیه السلام را شنید و کار خدا معرفی کرد، حضرت فرمود: پدرم را مردم کشتند (نه خدا).

دقیقا در روایات داریم که زهری روایت می کند مردی از امام علیه السلام سؤال کرد: آیا مصیبتها تقدیر است یا پیامد اعمال؟

با حضور رییس مجلس و مدیر حوزه‌های علمیه انجام شد

تجلیل از ۶۰ سال خدمات قرآنی حضرت آیت الله مکارم شیرازی

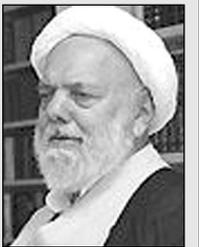
همایش قرآن پژوهی و طب با حضور رییس مجلس شورای اسلامی و رییس حوزه‌های علمیه کشور در قم برگزار و در آن از ۶۰ سال خدمات آیت الله مکارم شیرازی در عرصه تفسیر، ترجمه و پژوهش قرآن تجلیل شد.

به گزارش واحد مرکزی خبر، رییس مجلس شورای اسلامی در این همایش با بزرگداشت خدمات قرآنی آیت الله مکارم شیرازی گفت: تجلیل از مقام ایشان، تجلیل از یک شخصیت نیست، بلکه نوعی تکریم از هویت جمعی ملت است.

دکتر لاریجانی افزود: در هویت جمعی، فرهنگ مهم ترین رکن است و این که هدایت جامعه ما بر اساس آیین الهی بنا نهاده شده است، موهون مرجعیت دینی است که قرائت صحیح از دین را به

حجت حق

اشاره ای به یک نامه

جناب باقریان، خواننده ارجمند نشریه بعثت که از دوستان قدیمی و دلسوز ما است در نامه ای ضمن تجلیل از مقالات نشریه، معترض شده است که چرا در شماره اخیر، در خبر بزرگداشت علامه شیخ عزیزالله عطاردی، از لقب 'حجت الاسلام والمسلمین' استفاده شده است... و حق آن بوده که لقب آیت الله به کار می رفت!

ضمن تشکر از تذکار ایشان باید یادآور شد که اولاً لقب 'حجت الاسلام' در گذشته به شخصیت های برجسته و فرهیخته اطلاق می شده است و ثانیاً بکار بردن القاب بی تردید مورد پسند حضرت آقای عطاردی نیست و ثالثاً اصل خبر از منبع دیگری، غیر از خود نشریه، نقل شده بود.

جناب آقای احمد باقریان شعر جالبی را از علامه عطاردی در مدح امام رضا علیه السلام به ضمیمه نامه فرستاده بود که اینک برای استفاده عموم، به نقل آن شعر می پردازیم. (سردبیر بعثت)

حجت حق

ای حجت حق امام مطلق

فرزند نبی امین یزدان

ای پاک گهر ولی داور

ای وارث گنج علم و عرفان

هر گه به سخن دهان گشودی

گشتند تمام مات و جبران

بودند به محضر تو اخرس

هم اهل حدیث و هم فقیهان

هم موبد و صائبی و دهری

هم اهل کتاب و هم حکیمان

مغلوب شدند دشمنانت

با منطق وحی و علم و برهان

ای بوالحسن ای امام هشتم

خورشید جهان مه 'خراسان'

یکدم نظری ز لطف بنما

بر خطه خاک پاک ایران

داریم امید کز خدایت

نصرت طلبی برای آنان

ای باد صبا ز ما سلامی

بر مرقد او رسان ز احسان

یارب به رسول و خاندانش

حاجات همه روا بگردان

عزیز الله عطاردی

در این مراسم مدیر حوزه‌های علمیه نیز قرآن را برنامه سعادت بشر در دنیا و آخرت و داروی شفابخش نوع بشر خواند و گفت: کسی که می خواهد از امراض روحی نجات پیدا کند، بدون شک باید به آیات نورانی وحی الهی متوسل شود تا از بند آلودگی هانجات پیدا کند. آیت الله مقتدایی جاری شدن آیات نورانی قرآن کریم در عرصه های مختلف را از اهداف متعالی نظام مقدس جمهوری اسلامی و از خواسته های امام راحل (ره) و رهبر معظم انقلاب دانست.

وی با تجلیل از شخصیت قرآنی آیت الله مکارم شیرازی گفت: ایشان ۳۰ جلد تفسیر قرآن و ۱۰ جلد تفسیر موضوعی را ارایه کرده و با اشراف ایشان قرآن پژوهان بسیاری تربیت شده اند که این اقدامات بسیار برجسته و ارزشمندی اند.

مدیر حوزه های علمیه کشور با بیان این که این عالم ربانی از مصادیق حاملان قرآن است، افزود: آیت الله مکارم شیرازی علاوه بر تلاش های قرآنی، فقهی برجسته و مرجع عالی قدر جهان تشیع اند و تألیفات ایشان در فقه و اصول و در موضوعات مختلف دارند، ستودنی است.

تالیف تفسیر موضوعی 'نمونه با همکاری چند نفر از محققان حوزه و ترجمه فارسی قرآن کریم، پژوهش های مختلف قرآنی و تربیت محققان قرآن پژوه از جمله خدمات قرآنی آیت الله مکارم شیرازی است.

جدیدترین شماره اخبار شیعیان همراه با گفتگویی با علامه عطاردی

الرضا(ع) منتشر شد.

وی افزود: قدیمی ترین و مشهور ترین کتاب حدیثی اهل سنت نیز 'مصنف ابن ابی شیبه' و 'مصنف عبدالرزاق صنعانی' است. و مجلدات عبدالرزاق نیز ۱۰ یا ۱۲ جلد می باشد. اما کتاب های این دونفر به هر دلیلی، مورد عنایت اهل سنت قرار نگرفت با این که ابن ابی شیبه، استاد بخاری است. عبدالرزاق؛ هم معاصر امام رضا(ع) بوده، ولی به دلایلی اهل سنت به کتب او نیز توجه نکرده و نگذاشتند که مطرح شود. اما صحیح بخاری، صحیح مسلم و... که بعداً نوشته شدند، مورد اقبال اهل سنت قرار گرفتند.

برخی عناوین اخبار شیعیان شامل: 'رونمایی از پورتال کنسرسیوم محتوای ملی'، 'گردهمایی بزرگ شیعیان کانادا'، توصیه به دولتمردان آذربایجان؛ 'حمله به عزاداران حسینی در پاکستان'، 'اسلام، سیاست و صلح'، شعار جدید علمای بحرین، 'خنویری آل سعود در قطیف'، 'دخالته برخی سیاستمداران در توطئه کودتا'، 'بان کی مون، خادم قدرت های بزرگ است'، 'پاسدار غدیر(علامه عبدالحسین امینی)' و 'شیعیان ساکن در هورهای جنوب عراق' مقاله ای از دکتر سجاد دادفر و گفتگو با حجت الاسلام محمد سعید نعمانی تحت عنوان 'فیلی ها، حلقه وصل اقوام عراقی' می باشد.

هفتاد و سومین شماره از ماهنامه 'اخبار شیعیان' به صاحب امتیازی موسسه شیعه شناسی و مدیر مسئولی محمود تقی زاده داوری، در ۳۶ صفحه و با قیمت یک هزار تومان منتشر شده است.

علاقه مندان جهت ارتباط با نشریه می توانند به نشانی: قم - صندوق پستی ۳۷۱۵۵-۶۱۳۹۹ مکاتبه نمایند و یا با تلفن ۲۸۰۴۶۵۵ تماس بگیرند.

ترویج مسیحیت تبشیری با

استفاده از ۸۰۰ شبکه

ماهواره های

مسیحیت تبشیری علاوه بر تبلیغ چهره به چهره با بیش از ۸۰۰ شبکه ماهواره ای با زبان های گوناگون و بیش از ده هزار سایت می کوشد تا مخاطبین بیشتری را جذب مسیحیت صهیونیستی نماید.

حجت الاسلام محمد کاشانی، در نشست علمی 'مسیحیت و شیوه های نوین فعالیت آنان در جهان اسلام' که در سالن شهید مطهری مجتمع آموزش عالی فقه (حجتیه) قم برگزار شد، اظهار داشت: داستان غم انگیز افراطی گرایی که در اشکال مختلف بنیان ادیان را می سوزاند، برگرفته از احساسات مردم می باشد.

وی با اشاره به افراطی گری در ادیان مختلف، افزود: افراطی گرایی در اسلام در شکل وهابیت و در مسیحیت گروه های افراطی تبشیری و در یهود هم به شکل یهودی های صهیونیسم بروز پیدا کرده است.

استاد مرکز تخصصی ادیان و مذاهب، جریان تبشیری را جزء پیش قراولان استعمار دانسته و گفت: روح استعمارگری غرب در کالبد جدید مسیحیت تبشیری، به فعالیت گسترده در کشورهای مختلف دست می زند که می توان آثار تخریبی این گروه ها را در جای جای کشور های مختلف مشاهده کرد.

حجت الاسلام کاشانی تصریح کرد: برای شناسایی مسیحیت صهیونیسم از مسیحیت سنتی باید افکار آنها را نسبت به یهود بررسی کرد؛ چرا که بهترین روش برای شناسایی این گروه ها نزدیکی تفکر و اندیشه آنها به رژیم صهیونیستی است.

وی همچنین با اشاره به روح عصبان مسیحیت صهیونیسم ابراز داشت: مسیحیت تبشیری با تکیه بر بنیاد های مسیحیت همسو با یهود و اعتقاد عمیق به کتاب مقدس و ترویج خرافه گرایی و ارتباط با فرشتگان بیشترین هجمه را از بعد روانی به مخاطبین خود وارد می آورد.

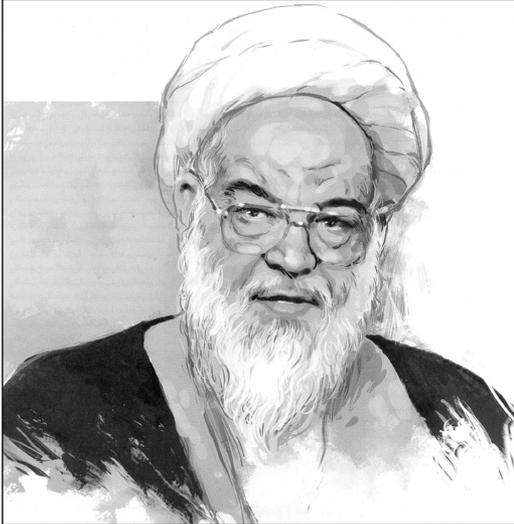
این محقق و پژوهشگر حوزوی اضافه کرد: مسیحیت تبشیری علاوه بر تبلیغ چهره به چهره با بیش از ۸۰۰ شبکه ماهواره ای با زبان های گوناگون و بیش از ده هزار سایت می کوشد تا مخاطبین بیشتری را جذب مسیحیت صهیونیستی نماید.

حجت الاسلام کاشانی در ادامه با اشاره به یورش کشیش های مسیحی تبشیری به اسلام، خاطر نشان ساخت: بیشترین یورش کشیشان مسیحی به اسلام در بحث حجاب و احکام جهادی دین مقدس اسلام است؛ در حالی که در کتاب مقدس بارها به کشتار دست جمعی مردم توسط یهودیان اشاره شده است و بیشترین حق کشی را در خصوص زنان بیان می کند.

وی در پایان گفت: مسیحیان تندرو افراطی در کشورهای افغانستان و آسیای شرقی با استفاده از تبلیغ چهره به چهره، در جذب خانواده ها به مسیحیت نقش اساسی دارند؛ بنابراین طلاب و مبلغین غیرایرانی باید با هوشیاری نسبت به حوادث پیرامون خود همواره آگاهی کامل داشته باشند و مانع از گسترش مسیحیت صهیونیستی در جهان اسلام شوند.

یادی از مرحوم استاد عمید زنجانی

به قلم: استاد سید هادی خسروشاهی

و دو سه قسمت از نوشته هایش را به من داد که در سفری به تهران، به مرحوم سید محمد باقر حجازی - مدیر روزنامه وظیفه که سابقه طلبگی داشت و از دوستان نزدیک مرحوم آیت الله طالقانی بود - تحویل دادم و ایشان به رغم اینکه خود درویش مسلک بود، مقالات آقای عمید را در رد "تصوف" چاپ کرد که بعدها هم به شکل کتاب تاریخ تصوف و عرفان به همت دارالکتب الاسلامیه مرحوم آخوندی، مستقلاً منتشر گردید.

... پس از انتشار ماهنامه "مکتب اسلام" از حوزه علمیه قم، توسط اساتید معروف حوزه، خیلی علاقه داشتم که در نوشتن مقاله در آن مجله شرکت کنم؛ ولی چون همه اصحاب آن مجله از اساتید محسوب می شدند، حضور تلامذه در آن سهل المنال نبود. تا اینکه در سال ۱۳۳۹، چند نفر از اصحاب اصلی مجله، حضرات آقایان: سید موسی صدر، سید عبدالکریم موسوی، شیخ محمد واعظ زاده، شیخ مجدالدین محلاتی، سید مرتضی جزائری، به دلایلی استعفا کردند و به لبنان و شیراز و تهران و خراسان انتقال یافتند و نوبت به ماها رسید که به عنوان "هیأت فرعی" در کنار اساتید باقی مانده، حضرات آقایان: ناصر مکارم شیرازی، جعفر سبحانی، حسین نوری و علی دوانی قرار گرفتیم. آقای عمید زنجانی هم از جمله این افراد "هیأت فرعی" بود.

در این دوران دوستی با ایشان به اوج رسیده بود و به علت حضور مشترک در جلسات هیأت تحریریه مجله مکتب اسلام، الفت بیشتری یافته بودیم و چون در آن دوران، نیت‌ها خلص تر و معنوی تر بود، دوستی‌ها هم باصفا تر، استوارتر و ماندگارتر بود... در همان ایام با آقای عمید و آقای قربانی تصمیم گرفتیم سفری به اصفهان برویم. از قم با آیت الله شیخ مرتضی مقتدایی آشنایی و دوستی داشتیم و به ایشان خبر دادیم و رهسپار

اشاره: تقارن درگذشت دو دوست قدیمی و دو عالم بزرگوار: شیخ عباسعلی عمید زنجانی و شیخ عبدالله نورانی نیشابوری، موجب تأسف و تألم مضاعف گردید و مرا از نوشتن سطور بی عنوان "یاد بازداشت"؛ ولی اکنون که به چهلمین روز درگذشت آن دو استاد رسیده ایم، بی مناسبت نخواهد بود که یادداشتی درباره هر دو بزرگوار تقدیم کنم.

... در سال ۱۳۳۲ که به قم آمدم، شرایط درسی و سنی من اجازه نمی داد که به رغم تمایل قلبی، در مدرسه حجیه سکونت اختیار کنم. لطف استاد بزرگوار حضرت آیت الله حاج شیخ جعفر سبحانی حفظه الله، شامل حال حقیر شد و به توصیه ایشان در حجره‌ای در "مدرسه فیضیه" که در اختیار دو تن از شاگردان ایشان قرار داشت، اسکان یافتیم؛ اما چند ماه بعد، پس از آنکه به دفتر مرحوم آیت الله حاج شیخ اسحاق آستارائی (مسئول مدرسه) مراجعه کردم و ایشان ابوی و اخوی این جانب را شناخت، به بنده نیز اجازه داد که در مدرسه حجیه، حجره‌ای داشته باشم.

در مدرسه حجیه در آن زمان - حدود سال - ۱۳۳۳ طلاب و فضلاء محترمی از نقاط مختلف ایران حضور داشتند که جناب "میرزا عباسعلی عمید زنجانی" از جمله آنان بود. او در بلوک شرقی مدرسه، جنب مسجد، هم حجره مرحوم آیت الله شیخ اسماعیل صائنی زنجانی بود که از معارف شاگردان علامه طباطبایی در فلسفه و عرفان محسوب می شد و بعدها به زنجان برگشت که از علمای معروف آن سامان به شمار می رفت.

آقا میرزا عباس زنجانی (آذری‌ها به جای "شیخ" از کلمه "میرزا" استفاده می کنند و به جای نام خانوادگی، اسم اصلی را به کار می برند) طلبه نوجوان ساکت و آرامی بود که با کسی در مدرسه رفت و آمد نداشت و محجوب و سر به زیر، مشغول درس و بحث بود.

با حضور در درس "سائل" مرحوم آیت الله میرزا علی مشکینی و سپس درس "کفایه" مرحوم آیت الله حاج میرزا محمد مجاهدی که از تلامذه مرحوم والد بود، با جناب آقای میرزا عباس که حالا او را آقای عمید می خواندیم، بیشتر آشنا شدم و گاهی در مسیر رفت و برگشت از مدرسه حجیه تا مسجد امام حسن عسکری (ع) - محل تدریس اساتید فوق - همراه ایشان بودم و به طور طبیعی در طول راه به بحث درباره مطالب دروس روز قبل می پرداختیم. البته هم مباحثه ایشان نبود، بلکه این گفتگوها در واقع "بین راهی" بود؛ چون در آن زمان اغلب طلبه‌ها، از هر فرصتی برای بحث، استفاده می کردند که ظاهراً این روش اکنون در حوزه‌ها متروک شده است و یا تردد با ماشین، فرصتی را برای مباحثه بین راهی، باقی نمی گذارد!

در آن زمان بنده ضمن ادامه درس و بحث، به نوشتن مقالاتی در هفته نامه "ندای حق" و "وظیفه" که هر دو جنبه مذهبی داشتند و در تهران منتشر می شدند، می پرداختیم که باز در حوزه آن زمان، امر خیلی مطلوبی نبود، و جز بنده و مرحوم استاد علی دوانی، کس دیگری به طور مرتب به این کار نمی پرداخت.

روزی آقای عمید گفت که مطالبی درباره "تصوف" می نویسم که محققانه است، من پیشنهاد کردم که آنها را نخست به شکل سلسله مقالات در روزنامه "وظیفه" یا "ندای حق" منتشر سازد و سپس به شکل کتاب دریاورد. از این پیشنهاد استقبال کرد

دوستانه هم بود و تفریح سالم ما در همان مجالس بود؛ به ویژه که گاهی سر به سر دوستان می گذاشتیم که موجب انبساط خاطر می گردید! مثلاً چون من و همشهریانم در تلفظ بعضی از کلمات، با دوستان فارسی زبان اختلاف تلفظ داریم، نقل همین کلمات موجب خنده می شد. برای نمونه ماواژگان "چهره" و "فهرست" را با "ضم" حرف اول (چهره و فهرست) تلفظ می کنیم و برای نخستین بار هم آقای عمید در بیان مطلبی درباره کسی گفت که "موضوع از چهره وی پیدا بود!" و همین باعث شد که تا آخر عمر نیز ما برای شوخی همین کلمه "چهره" را تکرار می کردیم و خود ایشان نیز همچنان می خندید! در آخرین دیدار هم که آیت الله زین العابدین قربانی تلفنی از من خواست به عیادت آیت الله عمید برویم، در آغاز دیدار سخن از "چهره" بود و "فهرست" که مرحوم عمید چنانچه در عکس پیداست، مدتی خندید.

آقای عمید در سال ۱۳۴۰ عازم نجف شد. گرچه دوری دوستان صمیمی موجب ناراحتی دیگران گردید، ولی ایشان تصمیمش را گرفته بود. بعد هم که امام خمینی از تبعیدگاه ترکیه به آنجا هجرت نمودند، آقای عمید هم که علاقه خاصی به معظم له داشت، استمرار اقامتش در نجف تحکیم گردید.

در دوران اقامت ایشان در نجف، دوستانی که به نحوی در ایران در مبارزات شرکت داشتند، دستگیر و زندانی و یا تبعید شدند و بنده نیز با توجه به پیامی که مرحوم علی حجتی کرمانی توسط همسر محترمشان از زندان دادند، مخفیانه و قاچاقی از طریق خرمشهر و آبادان و با رهنمود مرحوم آیت الله قائمی، - سرپرست حوزه علمیه آن دیار - رهسپار عراق و نجف شدم. در نجف جایی جز مدرسه آقای بروجرودی و حجره آقای عمید نداشتم. پس یکسره به آنجا رفتم. چند ماهی که در نجف بودم، در واقع نوعی میهمان یا مزاحم ایشان بودم. بعد که وضعیت فکری بعضی از دوستان آن سامان و قمه زنی طلاب محترم در کربلا در روز عاشورا و ... را با طرز فکر خود هماهنگ ندیدم، همراه آقای حجتی کرمانی که او هم پس از آزادی از زندان قاچاقی برای ایام محرم، به عراق آمده بود، به ایران بازگشتم.

... پس از مراجعت هم روابط "مکاتبه‌ای" و تبادل فرهنگی "ما استمرار یافت. و من گاهی کتابها یا نشریات جدید قم را برای ایشان می فرستادم و ایشان هم گاهی نشریات جدید عربی را برای من می فرستاد. البته پس از مراجعت به ایران، حقیر در قم دستگیر شدم و به زندان قزل قلعه تهران انتقال یافتم؛ ولی این امر مدتی طول نکشید و آزاد شدم و در نامه‌ای به آقای عمید، نوشتم که مسئله حل شده و جای نگرانی نیست و قصد ازدواج دارم و عیایی نیز که قبلاً از ایشان خواسته بودم، مطالبه کردم که زودتر بفرستد و در جواب نوشتند:

بِسْمِ تَعَالَى. سلام علیکم و رحمت الله و برکاته/ضمن ابراز خوشوقتی از آزادی جناب عالی و انتهای امد جانگناه نامزدی و موفقیت آن عالی جناب و امید میمنت و شادکامی و کامیابی. در مورد تذکرات پیگیر و لاینقطع درباره عیای سفارشی معروض می دارد حقیر سراپا تقصیر قبل از سفر حج در اولین فرصت ممکن عباها را تهیه و به شخص مورد اعتمادی سپردم تا توسط مسافر مناسب به خدمت ارسال دارند؛ ولی مع الاسف گویا وسائلی فراهم نشده بود... عزیزم جناب آقای آقارضا فرصتی بود که ضمن تجدید عهد و ادای

مسئله شرکت بانوان در انتخابات از طرف رژیم مطرح شده بود که به طور طبیعی علمای محترم بلاد بویژه حوزه های علمیه با آن مخالف بودند. دوستان در "مکتب اسلام" برای تئوریزه کردن مسئله به نوشتن مقالاتی پرداختند که در رد این طرح بود و اصولاً برای زن در شرکت انتخابات و غیره، حقی قائل نبودند و با علوم سوسیولوژی و بیولوژی و پسیکولوژی و غیره! می خواستند آن را ثابت کنند! اتفاقاً آقای عمید از من خواست که حقیر نیز مقاله‌ای در این باره و تکمیل مباحث مطرح شده بنویسم و جمع دوستان هم در تألیف و نشر کتاب، کامل شود. نویسندگان مقالات آن کتاب که تحت عنوان "زن و انتخابات" چاپ شد، عبارت بودند از آقایان: عمید زنجانی، زین العابدین قربانی، حسین حقانی زنجانی، علی حجتی کرمانی و محمد مجتهدی شبستری!

من پس از مطالعه بعضی از آن مقالات، قبل از چاپ و نشر، ضمن اعلام مخالفت با کلیات و نشر آن، از نوشتن مقاله در این مورد، خودداری کردم و کتاب برخلاف انتظار! بدون مقدمه و یا مقاله حقیر منتشر گردید و البته کتاب در آن دوران مورد استقبال حوزویان قرار گرفت؛ ولی بعدها دوستان دیدند که حق با حقیر بوده و زنها در نظام سالم و صالح، نه تنها حق انتخاب کردن و انتخاب شدن دارند، بلکه در جایی که حق مجتهد شدن دارند، می توانند در پست‌ها و مقامات بلند نظام اجتماعی هم حضور داشته باشند. بعدها البته دوستان هیچ کدام، دیگر علاقه‌ای به نشر مجدد آن کتاب تئوریک نیافتند؛ ولی اطلاع از محتوای آن برای اهل تحقیق و تاریخ بی مناسبت نخواهد بود تا بدانند که جو فکری حوزه در نیم قرن پیش چگونه بود و پس از آغاز نهضت امام خمینی (ره) چگونه تحول و تکامل یافت و به چه مرحله‌ای رسید.

***

یادآوری این نکته بی مناسبت نیست که مجله "مکتب اسلام" برای طلبه‌های جوان، یک مکتب تربیتی - آموزشی هم بود؛ چرا که اساتید معظم که در محضرشان درس خوانده بودیم، در تعلیم عملی نویسندگی هم نقش داشتند و هر کدام هم علاوه بر مجله، محفل‌ها و حلقه‌های ویژه برای آموزش نویسندگی و آشنایی با مسائل روز، تشکیل داده بودند که بعضی از دوستان در آنها هم حضور می یافتند. اما دفتر مکتب اسلام مرکز حلقه خاص دوستانه بود که به هر حال به نحوی با هم اشتراک فکری داشتند؛ به ویژه که همگی نیز همسن و سال بودند.

بعبارت دیگر دفتر مکتب اسلام مجلس گپ

از راست: آیت الله قربانی در آخرین دیدار با مرحوم استاد عمید زنجانی

اصفهان شدیم. در آنجا در یک مدرسه قدیمی وسط بازار، در حجره‌ای سکونت یافتیم. چند روزی که در سفر اصفهان در خدمت آقای عمید بودیم، اخلاق نیک و گذشت و بزرگواری ایشان در رعایت حال همسفران، بیشتر روشن شد که فراموش شدنی نیست. در آن چند روز به ملاقات علمای اصفهان مانند مرحوم: آیت الله ارباب، آیت الله اردکانی، آیت الله خادمی رفتیم و با دوستان اهل قلم، مانند مرحوم عبداللہی خورش، فضل الله صلواتی و علی اکبر پرورش دیدار داشتیم و از آثار تاریخی شهر دیدن کردیم. خلاصه سفر پرخاطره‌ای بود و بخشی از آن، انشاءالله در جای مناسب نقل خواهد شد.

باز در همان دوران - سال ۱۳۳۸ یا ۱۳۳۹

تمجید آیت الله مقتدایی از خدمات

آیت الله عمید زنجانی

مدیر حوزه های علمیه کشور، یکی از تلاش های ماندگار آیت الله عمید زنجانی (ره) را در هم آمیختن علوم دانشگاهی با مبانی فقهی دانست.

آیت الله مرتضی مقتدایی در "همایش فقه سیاسی، ظرفیت ها و چالش ها" (تجلیل از مقام علمی و شخصیتی آیت الله عمید زنجانی (ره)، در دانشگاه پردیس قم، گفت: مرحوم آیت الله عمید زنجانی سال ها عمر خود را به خدمت در عرصه های مختلف اجتماعی، علمی، هدایت دانشجویان، اساتید، اجتماع و جوانان صرف کرد و در بحث وحدت بین حوزه و دانشگاه، الگو محسوب می شوند.

وی با اشاره به تأکیدات فراوان اسلام مبنی بر کسب علم، اظهار داشت: خداوند در جریان نزول آیات الهی از طریق وحی به پیامبر (ص) بزرگترین نعمت الهی را بعد از نعمت خلقت، نعمت علم و آموختن قرار داده است.

مدیر حوزه های علمیه، با بیان این مطلب که علم، نهایت فضایل انسانی است، اظهار داشت: علم آموزی بالاترین شرافت است و برتر از آن فضیلتی وجود ندارد و بنا بر فرمایش حضرت رسول اکرم (ص) رتبه عالم در برابر زاهد و عابد همچون رتبه من پیامبر (ص) من با پایین ترین افراد شما (امت) است.

وی ادامه داد: در تعلیمات اسلامی آمده است که کسی که به دنبال تحصیل علمی می رود، در هر مرحله ای از تحصیل، ثواب عبادت را برای او منظور می کنند؛ بدون شک، تحقیق، پژوهش، تدریس، تعلم و مطالعه، سوی پاداش دنیوی، دارای آثار شگرف در آخرت خواهد بود.

خاطره ای از آشنایی با آیت الله عمید زنجانی

آیت الله مقتدایی در ادامه با ذکر خاطراتی از سال ها مصاحبت با مرحوم آیت الله عمید زنجانی، وی را شخصیتی برجسته در علم و تقوا دانست و افزود: بعد از ورود به قم در سال ۱۳۳۸ برای تحصیل در سطح خارج در درس مرحوم آیت الله العظمی بروجردی و امام خمینی (ره) حاضر شدم و دوران آشنایی من با مرحوم آیت الله عمید زنجانی به آن زمان بر می گردد که به سفارش ایشان که آن موقع در درس کفایه آیت الله مجاهدی شرکت می کردند با این که این درس را گذرانده بودم، در درس ایشان حاضر شدیم؛ در زمان آیت الله العظمی بروجردی (ره) در مدرسه خان که به تازگی تجدید بنا شده بود به تحصیل می پرداختم که در آن زمان بهترین مدرسه از نظر ساختمان سازی بود و در آن زمان مصاحبت زیادی با ایشان داشتیم و از نزدیک با شخصیت اخلاقی و علمی ایشان آشنایی پیدا کردم.

لحظه ای از تدریس دست برداشت

وی ادامه داد: در ماه های آخر عمر پربرت آیت الله عمید زنجانی، در عبادتی که از ایشان داشتم گفتند: با توجه به اینکه روزانه مجبور به دیالیز هستم و پس از آن تا ساعت ها مشکل و درد دارم، ولی هرگز تدریس و حضور در دانشگاه را ترک نمی کنم و هدف من هم این است که به نسل جوان و دانشگاهیان تفهیم کنم که حوزویان تا آخرین لحظات عمر خود، حضور در محافل تدریس و علم آموزی و تدریس را ترک نمی کنند و از تعلیم و تعلم کوتاه نمی آیند.

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم با اشاره به حدیثی از رسول اکرم (ص)، خاطر نشان کرد: حضرت محمد (ص) می فرمایند اگر کسی مرگش در زمانی فرا رسد که در حال تدریس و تحصیل است و هدفش این باشد که اسلام را احیا کند، در آخرت تنها یک درجه از انبیا الهی پایین تر است.

وی با اشاره به تالیفات فراوان آیت الله عمید زنجانی در عرصه های مختلف علمی و فقهی و حوزوی، تصریح کرد: تالیف کتب و تولید علمی سودمند که جامعه از آن منتفع شوند، موجب می شود که در آخرت نیز این علم برای صاحبش حسنه و ثواب هدیه کند و باعث مفتوح ماندن باب ارسال ثواب و نیکی به پرنده می شود.

آیت الله مقتدایی در زمینه پژوهش های ماندگار مرحوم آیت الله عمید زنجانی در زمینه فقه سیاسی، عنوان کرد: سال ها بود که این مساله، یعنی فقه سیاسی دارای ابهاماتی بود و ایشان تلاش کردند تا پایه گذاری فقه سیاسی را به شکلی مدون انجام دهند و راه را برای فقها و نظریه پردازان دیگر باز کنند.

تحقق وحدت حوزه و دانشگاه

مدیر حوزه های علمیه ادامه داد: در حقیقت یکی از تلاش های مهم مرحوم آیت الله عمید زنجانی وحدت علمی بین حوزه و دانشگاه بود؛ به گونه ای که سعی کردند علوم دانشگاهی و مبانی فقهی را در هم آمیزند و بر اساس فرمایشات و تأکیدات حضرت امام خمینی (ره) در این زمینه آثار ماندگاری خلق کنند.

آیت الله مقتدایی در پایان تأکید کرد: باید از بنایی که ایشان در این زمینه ایجاد کرده، بهره برداری شود و شخصیتی همچون آیت الله عمید زنجانی که عالمی دینی و دانشگاهی بودند مورد تکریم فراوان قرار گیرد.

آقا میرزا باقر زنجانی (دراصول) و... می باشد. دست نوشته های چند اثر دیگر به زبان فارسی هم از ایشان به جای مانده است که انشاء الله علاقه مندان و تلامذه ایشان در تنظیم و نشرشان کوشا خواهند بود.

کتاب "فقه سیاسی" که باید آن را دانشنامه تخصصی در این زمینه نامید. در واقع تشریح و تفسیر مبانی فکری - سیاسی فقه اسلامی - شیعی است و استاد عمید معتقد بود که "فقه" ذخیره و نماد علمی شیعه است و متأسفانه در گذشته ها به بخش های عمده و زندگی ساز آن توجه زیادی نشده است و شاید بتوان گفت که راکد و مغفول مانده است و به همین دلیل به تفصیل در بحث فقه سیاسی پرداخته است.

استاد عمید خود در این باره می نویسد: "اگر فقه شیعه همراه با دولتهای شیعه به معنای واقعی - نه مانند قاجاریه، افشاریه، صفویه، حتی دیالمه و آل بویه، بلکه حکومتهایی چون جمهوری اسلامی - بود، هم سرعتش و هم رشد کمی و کیفی آن، دهها بار حالا بود... اگر در تاریخ، تجربه حکومتی داشتیم فقهمان بیشتر رشد می کرد و صافتر می شد. اکنون فرصت جدیدی به وجود آمده که فقه به عرصه عمل بیاید. باید با این فقه، جامعه ای ایجاد کرد که نمونه باشد. در آن صورت می توانیم در دنیا بگویم که فقه شیعه نماد علمی تشیع است... در بطن حکومت ها فقه می تواند خیلی توسعه پیدا کند؛ مثلاً فرض کنید همین مصلحت که فقط لفظش در فقه شیعه بود، اکنون چه ابعادی پیدا کرده است.

من یکی از مجلدات فقه سیاسی را تحت عنوان "مصلحت" در ۵۰۰ صفحه نوشته ام؛ ولی باز هم جا دارد. شما جای جای فقه را بگردید، می بینید مصلحت جا دارد. منتها گاه گاهی مصلحت ها منصوص است که بحثی ندارد؛ اما بعضی جاها مصلحت غیرمنصوص است. از مصلحت، "فتوا" تولید نمی شود و حکم زان نیست، مثل برائت عقلی و شرعی، اما در حوزه اختیارات و ولایتی که فقیه دارد، مصلحت در آنجا اثر مستقیم دارد..."

بی تردید نظرات ایشان درباره ابعاد گونه گون "فقه سیاسی" را که در ده مجلد تألیف و تنظیم شده است، نمی توان در یک مقاله کوتاه نقل و یا مورد بحث و بررسی قرار داد؛ اما می توان امیدوار بود که این اثر ارزشمند، توسط اساتید محترم، مورد ارزیابی و نقد قرار گیرد و توسعه یابد و تکمیل گردد که به قول خود مرحوم استاد عمید، بحث در این زمینه، همچنان "جا" دارد.

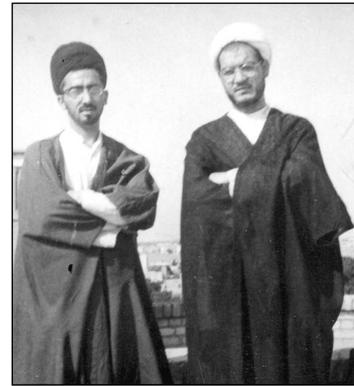
***

آیت الله شیخ عباسعلی عمید زنجانی، عالم فرزانه و فرهیخته برجسته، در سال ۱۳۱۶ در زنجان در خانواده ای متدین و پرهیزکار به دنیا آمد. و پس از عمری پرتلاش و کوشش و پر بار، در بامداد ۸ آبان ماه ۱۳۹۰ به علت مشکلات کلیوی و قلبی، در تهران به رحمت حق پیوست و در صحن مطهر حضرت معصومه سلام الله علیها، در قم به خاک سپرده شد. طوبی له و حسن مأب.

تهران - ۹۰/۹/۱۷

بعضی ها، به پای او نوشته نمی شد) و در پژوهشکده مطالعات و تحقیقات علوم اسلامی، به فعالیت علمی تحقیقی خود ادامه داد.

استاد عمید علاوه بر اینکه دو دوره به عنوان نماینده مردم تهران در مجلس شورای اسلامی حضور فعالی داشت، و در شورای بازنگری قانون اساسی هم که به دستور امام خمینی (ره) تشکیل شد، حضور یافت. استاد عمید در مقاطع تحصیلی مختلف در رشته های حقوق بین الملل اسلامی، فقه سیاسی و مبانی حقوق عمومی در اسلام به تدریس پرداخت و در بیش از ۱۵۰ همایش و سمینار داخلی و بین المللی به عنوان سخنران حضور داشت و یا مقاله ای ارائه نمود و استاد راهنمای بیش از ۱۴۰ رساله کارشناسی ارشد و یا تز دکتری بود و به طور کلی در فعالیت های انقلاب فرهنگی در مراکز عالی آموزشی و فرهنگی همکاری تأثیرگذار بود و در تمام دوران زندگی علمی خود، چه در کرسی استادی و چه مدیریت دانشکده حقوق و چه ریاست دانشگاه همواره خدوم بود و در برخورد با حوادث و جریانات و افراد، همیشه اعتدال تعلیم یافته از مکتب امام خمینی (ره) را رعایت نمود و خود را شاگرد مخلص امام در همه زمینه ها میدانست.

▲ از سمت راست: مرحوم استاد عمید زنجانی و استاد سید هادی خسروشاهی

آثار و تالیفات

همان طور که اشاره شد، استاد عمید ۷۰ مقاله علمی - تحقیقی از خود به یادگار گذاشته است که از آن جمله است: پژوهشی در تاریخ تصوف و عرفان، حقوق اقلیت ها در فقه اسلامی، سرزمین و وطن در فقه اسلامی، انقلاب اسلامی و ریشه های آن، مبانی فقهی قانون اساسی، حقوق اساسی و مبانی قانون اساسی، نظام سیاسی و رهبری در اسلام، حقوق بین الملل اسلام، جهاد از دیدگاه نهج البلاغه، روایتی از تاریخ انقلاب اسلامی (خاطرات)، قواعد فقه (در چند جلد) و فقه سیاسی در ده جلد...

"فقه سیاسی" در واقع از مهمترین آثار مرحوم استاد عمید زنجانی است و شاید نخستین اثر در این زمینه به زبان فارسی است که پس از انقلاب اسلامی تألیف و منتشر شده و در بعضی از دانشگاهها، بخش هایی از آن تدریس می شود.

استاد عمید علاوه بر اینها، آثار چاپ نشده ای نیز دارد که بعضی از آنها تقریرات دروس اساتیدی مانند: آیت الله خوئی، امام خمینی (ره) و تقریرات درسی آیت الله

سلام و مراتب اخلاص، اقدام شود. در رقیمه قبلی - به مزاح - درباره آینده ما اظهار نظر فرموده بودید که بگذریم؛ ولی نیت و امید بنده این است که توفیق خدمت در همه حال نصیب گردد، چه در قم، چه در نجف و چه در ابرقو! باری بعضی از مطالب چاپ شده خوب برایتان توسط بعضی از مراجعین به ایران فرستادم که بسیار جالب است. مزید توفیقات و تأییدات آن جناب را در خدمات ارزنده دینی از خداوند متعال خواستارم.

عباسعلی عمید زنجانی عفی عنه
۱۱ محرم الحرام ۸۵/

متأسفانه من نامه های خود را که به ایشان نوشته ام، ندارم؛ اما نامه های آقای عمید هنوز در بین اوراق محفوظ است، ولی یاد می آید که در نامه ای نوشته بودم: چرا در نجف رحل اقامت افکنده ای؟ آیا به امید آنکه پس از عمری به مقام مرجعیت برسی و رساله ای بنویسی و چند مقلد به دست آوری و شهریه ای بدهی و یا... عمر خود را از دست می دهی؟ و او در پاسخ نوشته بود که نیت و امید من آن است که خدمت کنم چه در قم و نجف و چه در ابرقو!

والبتّه می دانیم که آقای عمید چند سال پیش نه از حیث مقام دوستی و ریاست طلبی، بلکه به خاطر احساس وظیفه و انجام خدمت در یک مرکز علمی، ریاست دانشگاه تهران را پذیرفت. گرچه عده ای ناآگاه و نادان در آغاز به او اهانت کردند و عده ای هم آگاه و دانا، با برکناری بی دلیل وی، اهانتی از نوع دیگر در حقش روا داشتند؛ ولی او از هیچ یک از دو گروه - آگاه و ناآگاه - نرنجید و از خود واکنش منفی نشان نداد، بلکه به خدمات فرهنگی در پژوهشگاهی که خود تأسیس نموده بود، ادامه داد.

در دوره ریاست دانشگاه، در همایشی که در سالن مرکز اجلاس سران برگزار شده بود، برای سخنرانی آمد. همان روز هم آیت الله قربانی در بیمارستانی در تهران بستری شده بود، یادداشتی برایشان فرستادم و به مزاح نوشتم: "معنی قم و نجف را می دانستم؛ ولی معنی ابرقو را هم حالا می فهمم: دانشگاه تهران" و سپس یادآور شدم که دوست مشترکمان در بیمارستان است و استاد عمید از همانجا، دستش را بلند کرد و سپس روی چشم گذاشت و پس از سخنرانی، بلافاصله و یکسره به عیادت آیت الله قربانی در بیمارستان رفت.

استاد عمید در طول عمر ۷۵ ساله خود، همواره مشغول تحصیل و تحقیق و تدریس و تألیف بود. و در این مدت ۱۱۰ کتاب و مقاله تحقیقی از خود به یادگار گذاشت. او پس از طی مراحل عالی علمی حوزوی، در سال ۱۳۶۶ هم دانشنامه دکتری اش را در رشته فقه حقوق، از وزارت علوم دریافت نمود و با توجه به کسب امتیاز علمی که از آثار تحقیقی به دست آمده بود، به دانشجویی رسید و در سال ۱۳۷۳ به مقام استادی نایل آمد و پس از یک ربع قرن تدریس در دانشگاه، در سال ۱۳۸۴ به سمت ریاست دانشگاه تهران منصوب شد و دو سال بعد این پست را رها کرد (و ای کاش از اول آن را نمی پذیرفت تا نتیجه اقدامات و بدجنسی های

استاد دانشگاه بحرینی از نحوه شکنجه در زندانهای آل خلیفه می گوید

به گزارش پایگاه اطلاع رسانی مرآه بحرین، حسن الصحاف، یک هنرمند و استاد دانشگاه بحرینی بود که در ظاهر به دلایل مخالفت های اقتصادی، اما در واقع به دلیل مخالفت با رژیم آل خلیفه توسط ماموران امنیتی این رژیم بازداشت و به زندان های این رژیم انداخته شد و نیکولاس کریستوف تاکید می کند، با مورد خطاب قرار دادن شیخ حمد بن آل خلیفه از طریق روزنامه ای که در آن مشغول به فعالیت بوده تلاش داشته، موجبات آزادی دوست بحرینی اش را فراهم کند.

سرانجام حسن الصحاف پس از انتشار نامه کریستوف و تحت فشار افکار عمومی جامعه بین المللی از زندان های رژیم آل خلیفه آزاد می شود تا پس از آزادی در نامه ای ضمن تشکر از اقدام کریستوف، شرحی از ما وقع آن چه در زندان های آل خلیفه بر وی گذشت را برای دوست روزنامه نگارش بنویسد.

نیکولاس کریستوف نیز نامه ای را که دوست هنرمند بحرینی اش برای وی ارسال کرده، در نیویورک تایمز منتشر می کند.

نحوه بازداشت

الصحاف در نامه خود برای کریستوف چنین نوشته بود:

روز ۱۳ می گذشته ساعت ۲ نیمه شب ۳۰ نفر از نیروهای امنیتی و نظامی بحرین به خانه ام حمله کرده و از رختخواب بیرون کشیده و به بیرون بردند؛ وقتی چشم باز کردم و به بیرون نگاه کردم، جا خوردم، چون هفت خودروی پلیس به همراه تعداد زیادی نیروی امنیتی را اطراف خود دیدم، این در حالی است که این نیروها حتی بر پشت بام و بر روی دیوارها نیز مستقر و حتی ماشینم را ضبط کرده بودند.

پس از بیرون آوردن من از خانه چشم هایم را با یک پارچه سیاه بستند و سوار یکی از ماشین های خود کردند و برای سه ساعت مرا با خود بردند، بی آن که از مقصد خبر داشته باشم. احساس می کردم، بحرین را به سمت عربستان ترک می کنیم و شاید این یکی از راه های به وحشت افکندن من بود؛ به هر روی وقتی چشم باز کردم، خود را در یکی از زندان های مراکز پلیس دیدم.

ورود به زندان

دیگر صبح شده بود، در آن روز هیچ کس کلمه ای با من صحبت نکرد و به دلیل قرار گرفتن در زندان انفرادی سه روز نتوانستم بخواب روم، در طول این مدت بالطبع از هرگونه صحبت یا تماس با کسی ممنوع بودم و هیچ کس به من نگفت که اتهام من چیست. پس از یک هفته مرا به زندانی منتقل کردند که زندان "جو" خوانده می شد، جایی که

انسانیت انسان از آن سلب و انواع و اقسام شکنجه ها و توهین ها در آن انجام می شد. از من یک افسر بحرینی به نام الجودر بازجویی و سوالاتی درباره سیاست و مسائلی هم چون رابطه ام با مطبوعات آمریکایی کرد و این که هم اکنون با این مطبوعات در ارتباط هستم یا خیر و نام آنها و درباره گرایشات سیاسی و علت حضورم در میدان اللؤلؤه که کانون انقلاب بحرین به شمار می آمد، سوال کرد.

بازجویی در زندان آل خلیفه

تنها چند روز پیش از آزادم بود که فردی به نمایندگی از دادستانی بحرین با من در زندان ملاقات و سوالات بسیاری درباره علت عدم تدریس در دانشگاه بحرین و امور کارم و دلیل زندانی شدنم پرسید؛ هم چنین سوالاتی درباره اوضاع کنونی مالی ام سوال کرد و در پایان علت این بازجویی را به من گفت.

او مرا متهم می کرد که مقالاتی علیه پادشاهی بحرین و رژیم حاکم در اختیار روزنامه های آمریکایی قرار می دهم و تاکید داشت که بدانند، من با کدامیک از این روزنامه ها در ارتباط هستم و درباره مقالاتی که در این روزنامه ها علیه رژیم آل خلیفه منتشر می شود، با آنها به چه توافقاتی دست یافته ام؟

به او گفتم که از تمام آن چیزهایی که می گوید، بی اطلاع هستم و تاکنون مقاله ای که وی از آنها نام می برد را در هیچ روزنامه آمریکایی ندیده و نخونده ام و به ویژه درباره خود توضیح دادم که بسیار تاسف آور و خجالت آور است که یک نفر از کشوری دیگر به حمایت از من برخیزد، در حالی که دولتی که من تحت حاکمیت آن بسر می برم مرا شکنجه می دهد و انواع توهین ها را به من می کند.

شرح گوشه ای از جنایات

در گذشته از پشت زندانیان را شکنجه می دادند تا چهره آنها دیده نشود یا چهره خود را می پوشانند، اما اکنون وقاحت را به حدی رسانده اند که رو در رو زندانی را بی گناه شکنجه می کنند.

این هنرمند و استاد دانشگاه بحرینی در ادامه می نویسد: مزدوران آل خلیفه تا جایی که در توان داشتند، بر صورت و ساق پاهایم زند، بگونه ای که دیگر توان ایستادن بر روی آنها را نداشتم، در زندانی که بسر می بردم، افراد بسیاری تحت شکنجه بودند، زندانیان با هرچه دست اشان می رسید، زندانیان را به باد کتک و شکنجه می گرفتند، از عصا گرفته تا کفش. من افراد بسیاری را دیدم که در برابر دیدگانم شکنجه می شدند، هم چنین شنیدم که نیروهای امنیتی و پلیس درصدد کشتار شیعیان بودند.

نویسنده و تحلیلگر سیاسی لبنانی:

نقشه وهابی ها برای کنترل منطقه

فعالیت های اطلاعاتی در منطقه، طرحی تازه نیست. وی افزود: مداخله نظامی مستقیم کشورهای شورای همکاری در بحرین مسئله ای است که هدف از آن تشدید و تحریک گرایشهای فرقه ای در منطقه است تا خانواده های نفتی حاکم همچنان سوار بر ملت های خود بمانند.

رمال تاکید کرد: سخنرانی پادشاه عربستان اتفاقی و فی البداهه نبود، بلکه در چارچوب نقشه ای طراحی شده بر روی پایه ای اطلاعاتی بود تا همه منطقه در یک سمت و سو باشد؛ اما باید گفت که روند ایجاد پول

جهان اسلام

هنگامی که مدیر زندان مرا شناخت، دستور انتقال مرا به مکان دیگری صادر کرد، من به همراه چندین زندانی دیگر در خودرویی نظامی جای داده شدیم و بدون آن که بدانیم به کجا می رویم، راننده با سرعت سرسام آور ما را با خود می برد، بدن های شکنجه شده و کوفته مان با تکان های ماشین و به این طرف و آن طرف افتادن ما به شدت درد می گرفت، باورم نمی شد که روزی زنده باشم و چنین صحنه هایی را ببینم.

بی اطلاعی بسیاری از خانواده ها از سرنوشت فرزندان خود

بسیاری از زندانیانی که من با آنها در زندان بسر می بردم، بسان من بازداشت شده بودند، بدون آنکه کسی از محل بازداشت آنها اطلاع داشته باشد .. به هریک از زندانی ها نگاه می کردم، کبودی یا ورم دور چشمان آنها حکایت از سپری کردن شکنجه ای شدید و ساعتی دردناک برای آنها داشت، بسیاری از این زندانیان در اثر این ضربات دچار پارگی شبکه و خون ریزی داخلی می شدند و موارد بی شماری مشاهده شده بود که یکی از چشمان زندانیان به دلیل آسیب دیدگی و عدم رسیدگی عفونت می کرد و به همین راحتی موجب می شد تا فرد چشم خود را از دست بدهد، مواردی هم مشاهده شده بود که انتقال عفونت از چشم آسیب دیده به چشم سالم از بین رفتن آن را به دنبال داشت.

شکنجه ویژه مجروحان بیمارستان سلیمانیه

در زندان های آل خلیفه من با زندانیانی مواجه شدم که از بیمارستان سلیمانیه ربوده شده بودند، اوضاع برای این زندانیان بسیار وخیم تر از دیگران بود، اولین و ساده ترین شکنجه این زندانیان آن بود که زندانیان به محض ورود آنها به زندان با باتوم شروع به زدن آنها بر نقاطی می کردند که مجروح شده بودند، آنها چنان بی رحمانه بر این زخم ها می زدند که دوباره خون ریزی آنها شروع می شد و در آن زمان دیگر هیچ چیز نمی توانست جلوی این خون ریزی را بگیرد و بی شک اگر در میان ما پزشکان و پرستاران بازداشت شده وجود نداشت، بی تردید این افراد در همان ساعات اول جان خود را از دست می دادند.

شرایط حاکم بر زندان های آل خلیفه چنان وحشتناک است که حتی قلم نیز توان توصیف آن را ندارد، و تمام جنایات در سکوت و بی تفاوتی جامعه جهانی واقع می شوند تا رژیم آل خلیفه را در ارتکاب جنایات خود علیه ملت بحرین بیش از پیش جری تر و گستاخ تر کند.

حمایت رئیس جمهور جدید تونس از

انقلاب بحرین

منصف المرزوقی با شرکت در تظاهرات برگزار شده در مقابل سفارت بحرین در تونس و هم صدا شدن در سر دادن شعار "بحرین، آزاد است آل خلیفه باید برود" حمایت خود را از انقلاب ملت بحرین اعلام کرد.

وی با ردا دعاهای رژیم آل خلیفه تاکید کرد که انقلاب ملت بحرین طایفه ای نیست بلکه بخشی از مسئله ملت های عربی در برابر رژیم های دیکتاتوری است.

رئیس جمهوری تونس که پیش از این در تجمع اعتراض آمیز دیگری در برابر سفارت بحرین در تونس شرکت کرده بود، افزود: بحرینی ها هم مانند ملت تونس از فساد، ظلم و سرکوب رنج می برند. وی با تاکید بر اینکه رژیم بحرین برای دامن زدن به مسایل طایفه ای تلاش می کند، تصریح کرد: رژیم بحرین به دنبال مطرح کردن اختلاف بین شیعه و سنی است، اما ما به آنها می گوئیم که همه ما در تونس سنی هستیم، اما مسئله بحرین را نه مسئله شیعه و نه مسئله سنی می دانیم، بلکه مسئله ملتی است که در زیر طوق رژیم دیکتاتوری قرار دارد، در این مورد تفاوتی بین شیعه و سنی وجود ندارد و این مسئله انقلاب ملت ها علیه دیکتاتور هاست و ارتباطی به مذهب ندارد.

وی گفت: ما در اینجا جمع شده ایم تا بگوئیم که بحرین آزاد آزاد است و آل خلیفه باید کنار بروند، ما به برادران بحرینی خود می گوئیم که از مبارزه آنان حمایت می کنیم.

اعضای مجلس مؤسسان تونس اخیراً "منصف المرزوقی" از مخالفان سابق رژیم سرنگون شده "بن علی" را به عنوان رئیس جمهوری جدید این کشور انتخاب کردند.

مرزوقی ۶۶ ساله، رئیس حزب "کنگره برای جمهوری" در جلسه مجلس مؤسسان اکثریت آرا را کسب کرد.

جنایت آل خلیفه علیه مساجد در تاریخ

بی سابقه است

- جمعیت الوفاق اسلامی بحرین با صدور پیامی با اشاره به تخریب ۳۸ مسجد در این کشور تاکید کرد که تجاوز آل خلیفه به مساجد و اماکن مقدس در تاریخ اسلام بی نظیر بوده است. در این پیام آمده است: مقامات بحرینی به شیوه ای منظم بیش از ۳۸ مسجد در استان های مختلف را ویران و ممتلكات سایر مساجد، حسینیه ها و اماکن دینی که همگی به شیعیان تعلق دارد را تخریب کردند. این اقدامات خطرناک، تجاوز به عرف و منطق انسانی، دینی و اخلاقی است که از صدر اسلام تاکنون در جهان دیده نشده است.

جمعیت الوفاق افزود: تخریب مساجد تجاوز به حق خداوند متعال و خانه های مقدس، مخالفت آشکار با دین اسلام و جنگ علیه معتقدات است که نمونه های اندک و با حجم کمتری از سوی حکام دیکتاتور مخالف اسلام و خونریز انجام گرفت.

این جمعیت اسلامی دولت بحرین را دشمن دین خواند و تصریح کرد: اقدام به تخریب مساجد نشان دهنده خودخواهی نظام است به طوری که تنها به رای و نظر خود را درست می بیند و هیچ اعتقادی به آرای دین و دیگران ندارد.

بزرگ ترین حزب مخالف آل خلیفه ادامه داد: تخریب تعداد بسیار مساجد و تاکید بر دشمنی دین و شعائر دینی و آرای دیگران باید در هیچ کشوری رخ ندهد، لیکن متأسفانه شاهد آن هستیم که این امور فجیع در بحرین اتفاق می افتد.

الوفاق بحرین بر لزوم بازسازی فوری مساجد تخریب شده تاکید کرد و اظهار داشت: دولت موظف است به سرعت نسبت به بازسازی مساجد ویران شده اقدام و از پیروان مذهب ضرردیده (شیعیان) به دلیل تجاوز به این اماکن مقدس عذرخواهی کند و از هیچ تلاشی جهت جبران تجاوز به حقوق و اعتقادات این افراد دریغ نکند.

در بخش پایانی این پیام آمده است: دموکراسی تنها راه تحقق آزادی برای همگان است و بر همین اساس است که نظام های سلطه طلب از تحقق این امر جلوگیری می کنند.

گفتنی است نیروهای امنیتی آل خلیفه که در ماه های گذشته با همکاری نیروهای سعودی به تخریب مساجد و حسینیه های شیعیان پرداختند، هم اکنون نیز این جنایت را از سر گرفته و حتی به نمازگزارانی که در مساجد ویران شده به اقامه نماز جماعت می پردازند، رحم نکرده و به سوی آنان حمله می کنند.

راشد الغنوشی و: سامی یوسف

سامی یوسف خواننده مسلمان اهل انگلستان از روزهای جهالت، سردرگمی و در نهایت ایمان قلبی اش به دین اسلام و نقش موثر خانواده شیخ راشد الغنوشی رهبر مسلمان تونس در این مسیر می گوید. سامی که طی سال های

اخیر چند ترانه نیز به زبان فارسی خوانده است در مصاحبه با مجله انگلیسی زبان 'امل' می گوید: اصالت من آذری است و هنوز در خانه به این زبان صحبت می کنم، البته من به زبان های انگلیسی و فارسی هم صحبت می کنم و تلاشم بر این است که زبان عربی را نیز به خوبی یاد بگیرم و یک سال آینده را نیز برای مطالعات اسلامی در مصر خواهیم گذراند.

سامی که جوان ترین فرد خانواده است، هم اکنون با پدر، مادر، خواهر و برادرش زندگی می کند و زندگی روزانه اش به دو بخش کار و مطالعه تقسیم شده است. او که همواره در کارهای سعی کرده به تبلیغ دین اسلام بپردازد، درباره رسیدن به درک واقعی از اسلام می گوید: رسیدن من به چنین درکی سال ها به طول انجامید، زمانی که خیلی جوان بودم درک من از اسلام به تبلیغات منفی محدود می شد که توسط رسانه های غربی منتشر می شد ولی از همان دوران کم کم سوالات زیادی در ذهنم به وجود می آمد که دیگر مسلمانان قادر به پاسخگویی نبودند و من بزرگ می شدم در حالی که به شدت از اینکه واجباتم را به جان نمی آوردم عذاب وجدان داشتم. وی اینگونه ادامه می دهد: سرانجام زمانی که ۱۵ سال بیشتر نداشتم، خانواده شیخ راشد الغنوشی با ما همسایه شدند و پسرش نیز با من هم مدرسه ای شد. از آن به بعد من و او صبح با هم به مدرسه می رفتیم و بعد از ظهرها نیز در خانه ما به بحث و گفت و گو درباره مذهب، سیاست و تاریخ می پرداختیم.

این خواننده محبوب می گوید: من دوران حساسی را پشت سر گذاشتم، چند روز نماز می خواندم و دوباره چند روزی دیگر نمی خواندم و خانواده غنوشی در عین آنکه خیلی روی این مسائل حساس بودند هیچ گاه مرا به انجام کاری اجبار نمی کردند، خلاصه این دوران تا دهه پیش ادامه داشت تا آنکه من خواندن نماز آن هم ۵ نوبت در روز را به صورت مستمر شروع کردم و پس از مدتی دیدم که چقدر نسبت به این مسئله احساس خوبی دارم و پس از آن در سال ۲۰۰۲ در دوره های تجدید - که توسط موسسه تحقیقی اسلامی دوحه برگزار شد - شرکت کردم و این دوره باعث شد تا با استحکام بیشتری به دین اسلام روی بیاورم، من در این دوره یاد گرفتم که انسان به دنبال دانش نمی رود که فقط برای خودش سودمند باشد بلکه باید برای کمک به خود و دیگران در جست و جوی دانش باشیم.

سامی یوسف می افزاید: شرکت در این دوره مثل این بود که دارم یک رویای شیرین می بینم، برای یک ماه میان کسانی زندگی کردم که پیش از این هیچ گاه آنها را ندیده بودم و روح عشق و برادری آنچنان ما را به هم پیوند داده بود که من تاکنون چنین چیزی را میان اعضای هیچ خانواده ای ندیده بودم. کمی بعد با موسسه انتشاراتی 'نشید' آشنا شدم و همکاری ام را شروع کردم. نشید موسسه ای است که دو هدف را دنبال می کند: اول؛ گسترش پیام اسلام و دوم؛ تشویق جوانان به آنکه به دین و ایمان شان افتخار کنند.

وی در پایان این مصاحبه گفت: اسلام انسان را بر آن می دارد تا در همه زمینه ها بهترین باشد و ما با بهره گرفتن از مضامین اسلامی باید تلاش کنیم در تمام عرصه های زندگی به عنوان انسانی مسلمان بهترین باشیم. سامی یوسف ۳۱ ساله تیر ۱۳۵۹ در تهران متولد شد، او تهیه کننده، آهنگساز، ترانه سرا و خواننده مسلمانی است که در ترانه هایش به مضامین اسلامی پرداخته، مجله تایم او را 'بزرگ ترین ستاره راک جهان اسلام' و مجله گاردین از او به عنوان 'ستاره راک مقدس' یاد کرده است.

چرا ایران هدف قرار گرفته است؟

به قلم شیخ راشد الغنوشی

راشد الغنوشی در مقاله خود در پایگاه اینترنتی شبکه تلویزیونی قطر با عنوان چرا ایران هدف قرار گرفته است؟ می نویسد: در صورتی که از تفاسیر کلیشه ای توطئه آمیز درباره حوادث جاری در کشورهای اسلامی به ویژه درباره ایران که بیشتر به حاشیه می پردازد و توجه اساسی به وقایع آشکار ندارد، خلاص

کشورهای غربی نیز هیچ فشاری علیه این رژیم اعمال نمی کنند. ایران و دیگر کشورهای منطقه باید در برابر تهدیدات مستمر اسرائیل از توانایی هسته ای برخوردار باشند.

حمایت جمهوری اسلامی ایران از گروه های مقاومت فلسطین از ابتدای انقلاب ایران آغاز شد و این کشور به رغم فشارهای مختلف از این حمایت چشم پوشی نکرد. امام خمینی (ره) قبل و پس از پیروزی انقلاب اسلامی رژیم صهیونیستی را سرطانی در دل امت اسلامی توصیف کرد که باید محو شود. این شعار امام خمینی (ره) از مهم ترین سلاح های وی در برابر رژیم شاه بود و وی توانست با این شعار ملت ایران را علیه شاه (مخلوع) همسو با آمریکا و رژیم صهیونیستی بسیج کند. همزمان با پیروزی انقلاب اسلامی در ایران امام خمینی (ره) سفارت اسرائیل را در اختیار نمایندگان سازمان آزادیبخش فلسطین قرار داد. جمهوری اسلامی با حمایت سخاوتمندانه از گروه های مقاومت شیعی و سنی اسلامی یا سکولار به مقابله با رژیم صهیونیستی ادامه می دهد و در این راه مشروعیت بزرگی در امت اسلامی به دست آورده است.

جمهوری اسلامی در این راه توجهی به حساسیت کشورهای غربی و لابی صهیونیست ها به مسئله یهودیت و پیامدهای این سیاست ندارد. راهبرد اساسی لابی صهیونیست ها و کشورهای عربی مقابله با هر نوع جریان بیداری در این منطقه است. راشد الغنوشی در ادامه نوشت به رغم این که سیاست ایران در حمایت از گروه های مقاومت در لبنان و فلسطین باعث تنش هایی در داخل ایران شد و برخی از گروه های مخالف دولت شعار نه غزه نه لبنان را سر دادند و کشورهای غربی نیز به این بهانه نوار غزه را در محاصره قرار دادند و از ساخت دیوار نژادپرستانه حائل در کرانه باختری رود اردن حمایت کردند تا فلسطینیان تسلیم دشمن اسرائیلی شوند، ولی ایران همچنان بیش از کشورهای عربی ندای آزادی فلسطین را فریاد می زند.

ایران تنها به حمایت از گروه های مقاومت در منطقه بسنده نکرد بلکه محوری از این گروه ها را با عنوان محور مقاومت تشکیل داد. این محور متشکل از کشورها و گروه های سیاسی با رویکردهای مختلف است. اصول اساسی این محور تلاشی برای آزادی فلسطین و مخالفت با عادی سازی روابط و تسلیم نشدن در برابر فشار قدرت های بین المللی است. همچنان گروه ها و کشورهای مختلف در جهان جذب این محور می شوند و حتی در این محور برخی از گروه های یهودی ضد صهیونیسم نیز حضور دارند. گفتمان امام خمینی (ره) مبنی بر مقابله مستضعفان جهان با مستکبران براساس آیه شریفه قرآن کریم پایه گذار تشکیل این محور بین المللی مقاومت بوده است.

انقلاب اسلامی ایران یکی از بزرگ ترین رخداد های تاریخ معاصر است و الگوی جدیدی را به امت اسلامی و کشورهای جهان ارائه کرده است. این الگو نوید دهنده استقلال و آزادی از قدرت های بین المللی و تقویت وحدت امت اسلامی، بیدار شدن نیروهای خاموش آن و حمایت از مقاومت در فلسطین است. اما غرق شدن در خوی طایفه گری، خرافه پرستی و درگیری های سیاسی در منطقه مانعی بر سر راه این بیداری در میان امت اسلامی است.

تغییر دولتهای ایران از اصلاح طلب تا محافظه کار است ولی این کارزار سیاسی، رسانه ای و اقتصادی علیه ایران به قوت خود پابرجا است. امام خمینی (ره) نظام جمهوری اسلامی ایران را بر این اساس استوار ساخت که مستقل از اعمال نظرات قدرتهای بین المللی باشد تا شعار نه شرقی نه غربی مصداق عینی داشته باشد.

نظام جمهوری اسلامی ایران که از سوی ایرانی ها در همه پرسی روزهای آغازین انقلاب تایید شد نظامی متفاوت با دیگر نظامات سیاسی موجود در جهان پدید آورد. امام خمینی (ره) ارزشهای اسلامی فقه اهل بیت علیهم السلام را با میراث سیاسی دنیای مدرن ادغام کرد. وی در این راه از اصل اسلامی اقتباس کرد که دیگر رهبران تحول خواه اسلامی بر آن اصرار دارند استفاده کرد. به عبارت دیگر وی از مفاهیمی در ارزشهای سیاسی مدرن استفاده کرد که به سود اسلام است. سیاست استقلال در تصمیم گیری جمهوری اسلامی علاوه بر سیاست خارجی خود را در سیاست های تربیتی، فرهنگی و قانونگذاری این کشور نیز نشان داده است. قطع نظر از این که این سیاست ها درست یا اشتباه باشد ولی این سیاست های از سوی مردم و آزادانه در انتخابات مختلف تایید می شود. تاکنون گروه های مخالف شک و تردید اندکی درباره سلامت انتخابات برگزار شده مطرح کرده اند و این مسئله باعث شد تلاش قدرت های منطقه ای و بین المللی برای بی ثبات کردن نظام ایران به شکست بیانجامد. این تصمیم گیری مستقل در ایران بسیار متفاوت از دیگر کشورهای منطقه است که نتایج انتخاباتی را می پذیرند که همسو با نظرات آمریکا و اسرائیل باشد.

یکی دیگر از نشانه های تصمیم گیری مستقل ایران، تلاش گسترده برای توسعه مستقل و فراهم کردن نیازهای اساسی اقتصادی، فرهنگی و نظامی است. اتخاذ این سیاست با مخالفت کشورهای غربی روبرو بوده است و این کشورها در سالهای پس از انقلاب، ایران را در یک محاصره شدید اقتصادی قرار داده اند تا این کشور نتواند توانایی های اقتصادی خود را ارتقا دهد. جمهوری اسلامی به رغم این فشارها به افزایش توان دفاعی و فن آوری صلح آمیز هسته ای خود ادامه داد و در این راه هم قدرت های غربی را تهدید کرد و هم براساس اصل احترام دوجانبه و به رسمیت شناخته شدن قدرت خود در منطقه و جهان، سیاست های خویش را به پیش برد. ایران براساس قوانین بین المللی به افزایش توانایی های خود در زمینه انرژی هسته ای ادامه می دهد ولی قدرت های غربی با این مسئله مخالفت و تاکید می کنند برنامه هسته ای ایران ابعاد نظامی دارد، امری که ایران آن را رد می کند. در حالی که ایران تأسیسات هسته ای خود را در برابر بازرسان آژانس بین المللی انرژی اتمی باز کرده است این بازرسان در گزارش های خود شبهاتی درباره فعالیت هسته ای ایران مطرح می کنند. رهبر حزب النهضه تاکید کرد در حالی که ایران چنین همکاری ای با آژانس دارد ولی اسرائیل که دشمن ایران و مسلمانان است تأسیسات هسته ای نظامی خود را به روی جهان بسته است و

شویم خواهیم دید توطئه های بزرگی علیه نظام جمهوری اسلامی ایران برای تجزیه این کشور طراحی شده است. دستگاههای رسانه ای غرب ایران را به گونه ای نشان می دهند که این کشور منبع اصلی بی ثباتی و ناامنی در جهان است. کشورهای غربی با فشارهای مختلف علیه ایران از طریق محاصره اقتصادی و بی ثبات کردن اوضاع داخلی این کشور می کوشند تهران را وادار به تسلیم کنند ولی این کشور تاکنون تسلیم این فشارها نشده است و توانایی و وحدت داخلی را برای مقابله با سیاست های غرب بسیج کرده است تا بتواند به شدیدترین ضربات ویرانگر پاسخ بدهد. اگر ایران تسلیم این فشارها شود به معنای این است که خود را در برابر خطرات تجزیه طلبانه قرار داده است، فرهنگ و ارزشهای دینی آن کم اهمیت خواهد شد، عزت و کرامت آن با استقرار پایگاههای نظامی خارجی همان طوری که در عراق، آلمان و ژاپن رخ داد، خدشه دار خواهد شد. اما چرا ایران از سوی قدرت های غربی هدف قرار گرفته است؟ نخست این که کشورهای غربی به رهبری آمریکا و اسرائیل سگ نگهبان آمریکا در واشنگتن از ابتدای انقلاب اسلامی ایران تلاش گسترده سیاسی و اقتصادی به کار بستند تا نظام نوپای ایران را به زانو درآورند. حتی وزارت دفاع آمریکا در این راه به حمله محدود نظامی در صحرای طبس متوسل شد که با عنایت خداوند به شکست انجامید. آمریکا نیروهای خود را در اطراف مرزهای ایران مستقر کرد. رسانه های غربی نیز از هیچ تلاشی برای مخدوش نشان دادن وجهه جمهوری اسلامی فروگذار نکردند، ایران را به حمایت از تروریسم متهم کردند و تلاش می کنند جهان را علیه ایران بسیج کنند. غربی ها تلاش می کنند از شکاف و گلیه هایی که در نظام ایران وجود دارد - چنین گلیه هایی در هر نظام سیاسی وجود دارد - اوضاع این کشور را به بی ثباتی بکشانند.

غربی ها حتی تلاش کردند با حمایت تسلیحاتی از برخی از گروهها در ایران شورش مسلحانه در این کشور ایجاد کنند. چنین تحولاتی برای افراد منصف تاکید می کند جمهوری اسلامی ایران با توطئه بزرگی روبرو است. شکی در این نیست در هر نظامی اشکالات، اختلافات و حتی نقض حقوق بشر وجود دارد و باید این اشکالات در داخل حل و فصل شود. مسئولان ارشد ایرانی مسائلی از این دست نظیر شکنجه و کشته شدن نیروهای مخالف نظام را محکوم کرده اند. اقدام کشورهای غربی در محکوم کردن این موارد بیشتر دارای اهداف اصلاح طلبانه نیست. دوم این که آنچه مساله هدف قراردادن نظام جمهوری اسلامی ایران را اثبات می کند تغییر احزاب حاکم در غرب از راستگرا تا چپگرا و

همدستی رژیمهای عرب با تل آویو ضد قدس

بیروت (العالم) - شیخ محمد نمر زغموت رییس شورای اسلامی فلسطین در لبنان، با اشاره به همدستی رژیم های عربی با رژیم صهیونیستی علیه قدس، در باره تحرکات جدید برای تسلط رژیم اسرائیل بر قدس و یهودی سازی مقدسات اسلامی در فلسطین هشدار داد.

شیخ زغموت، از تحرکات رژیم اشغالگر برای سوء استفاده از اوضاع فعلی جهان عرب برای ادامه طرحهایش در زمینه تسلط بر قدس خبر داد.

رییس شورای اسلامی فلسطین در لبنان گفت: اقدامات گروه های تروریستی صهیونیستی و یهودی سازی و اقدام رژیم اشغالگر در اعلام قدس پایتخت یهودیان در واقع نتیجه دفاع نکردن اعراب و مسلمانان از فلسطین و مقدسات آن است تا این که این غده سرطانی در همه فلسطین منتشر شد و قلب جهان عرب و اسلام یعنی قدس و مسجد الاقصی را در معرض تهدید قرار داد.

وی با تاکید بر این که جهان عرب و اسلام ملزم به دفاع از قدس و مسجد القصی هستند، افزود: طرح صهیونیست ها بر اساس تقسیم منطقه بر پایه مذهبی و پایتختی قدس برای یهودیان استوار است.

شیخ زغموت خاطر نشان کرد: صهیونیست ها به فلسطینیان اهمیت نمی دهند و طرح های خود را اجرا می کنند و اینک اوضاع فعلی جهان عرب را فرصتی مناسب برای تسلط بر قدس و تبدیل آن به پایتختی برای صهیونیستها می بینند.

وی اظهار داشت: هر کسی که گمان کند یهودیان صهیونیست به کشوری فلسطینی راضی خواهند شد، سخت در اشتباه است بلکه اندکی از اراضی اشغالی را به فلسطینیان باز پس نخواهند داد و به ماندن آنها در این سرزمین به عنوان

خادمان یهودیان و مصرف کننده تولیدات یهودیان راضی خواهند شد.

زغموت با تحسین و تمجید از حمایت سوریه و ایران از مقاومت در فلسطین، تاکید کرد که همه جهانیان اعم از مسلمان و مسیحی مسوول دفاع از مقدسات فلسطین و پاک سازی آن از صهیونیست ها هستند، صهیونیست ها تاریخ را جعل کردند تا بتوانند با کمک هم پیمانان غربی خود به طرح هایشان ادامه دهند.

وی از اتحادیه عرب که به وظایف خود در دفاع از فلسطین، قدس و مسجد الاقصی عمل نمی کند، انتقاد و آن را به همدستی و توطئه چینی با غربی ها علیه مساله فلسطین متهم کرد و گفت: اتحادیه عرب امروز می خواهد سوریه را به غرب واگذار کند و قلعه مستحکم مقاومت را از بین ببرد.

پذیرش قراردادهایی هستند که شرکت های انگلیسی برنده آنها می شوند.

آنگونه که در خبرها آمده بود شرکت های نفتی انگلیس مذاکراتی را با دولت انتقالی و دیگر شرکت های مهندسی انگلیس داشته و برای حضور در عرصه مالی و اقتصادی لیبی اعلام آمادگی کرده اند.

جنگ لیبی تاکنون زمینه ساز سرمایه گذاری بزرگی بوده است یعنی ۵۰۰ میلیون دلار برای براندازی دیکتاتور در برابر قراردادهایی با ارزش ۳۰۰ میلیارد دلار در دوره بعد از جنگ.

اهداف و آموزه های انساندوستانه اعلام شده جنگ اما در چنین شرایطی رنگ می یازند و ناگهان حس سودجویانه و اقتصادی [مهاجمان] رخ می نماید و این گونه است که چهره زشت و سودجویانه واقعی کسانی که شعار حمایت از شهروندان و پیروزی حقوق بشر و پایان دیکتاتوری در لیبی را سرمی دادند، نمایان می شود.

لذا باید استراتژی واقعی استعمارگران را ویرانی و آنگاه آبادانی با هزینه خون و نفت ملت لیبی دانست.

اما طبق برآوردهای اداره بازرگانی و سرمایه گذاری انگلیس، ارزش قراردادهای بازسازی لیبی بویژه در عرصه های برق، آبرسانی، بهداشت و آموزش طی ده سال آینده بیش از ۳۰۰ میلیارد دلار است.

از این رو دولت انگلیس تلاش خواهد کرد درست همانگونه که در عرصه جنگ و عملیات نظامی عمل کرد، نقش محوری را در این عرصه ایفا کند.

حال این سوال در اینجا مطرح است که آیا سناریوی عراق در لیبی تکرار می شود؟

جان هیلاری مدیر اجرایی سازمان خیریه مبارزه با فقر در اظهاراتی مطبوعاتی گفت: سناریوی عراق بعد از جنگ به نوعی در لیبی مشاهده می شود زیرا همه ثروت های عراق به شرکت های وابسته به کشورهای شرکت کننده در جنگ داده شد.

وی افزود: انگلیس خود ویران می کند و سپس به قراردادهای بازسازی آنچه خود ویران کرده است، دست می یابد.

اداره بازرگانی و سرمایه گذاری انگلیس عملا در خاک لیبی کارمند دارد و آنها آماده

دبیر کل سازمان عربی حقوق بشر در لیبی، درباره توطئه برخی کشورهای عربی و غربی برای براندازی نرم در لیبی با هدف بازگرداندن استعمار به این کشور هشدار داد.

عبد المنعم الحر در گفت و گو با شبکه خبری العالم، اظهار داشت: حمله و توطئه ای با ابزار قدرت نرم از سوی برخی کشورهای عربی و غربی ضد لیبی در حال انجام است.

الحر افزود: بعنوان نماینده سابق شورای انتقالی لیبی در مصر تاکید می کنم که کشورهای عربی و غربی شرکت کننده در این توطئه به خوبی می دانند که با قدرت خشن نظامی نمی توانند در لیبی پیروز شوند، از این رو برای سلطه بر کشور، قدرت نرم را بکار گرفته اند.

عبد المنعم درباره انهدام سامانه های پدافند هوایی لیبی با نظارت آمریکا گفت: انهدام این سامانه ها توانمندی های ملت لیبی را در داخل و در منطقه کاملا مختل می کند؛ لیبی دیگر سلاح هایی را که بتواند با آن با کشورهای دارای فناوری های پیشرفته مقابله کند، در اختیار ندارد.

عبد المنعم الحر با اشاره به منافع آمریکایی ها در نابودی توان نظامی لیبی خاطر نشان کرد: در آینده نیز شرکت های آمریکایی از عملیات بازسازی نظامی کشور بهره مند خواهند شد.

براندازی نرم برای استعمار دوباره لیبی

وی تاکید کرد: انقلاب های تونس، مصر و لیبی موازنه قوا در شمال آفریقا را دستخوش دگرگونی هایی کرد، و کشورهای غربی با ابزار قدرت نرم در تلاش برای باز کردن جای پای خود در این سه کشور هستند.

دبیر کل سازمان عربی حقوق بشر در لیبی خاطر نشان کرد، جوانان لیبی که سلاح برداشتنند و قذافی را سرنگون کردند، تاکنون به این مسئله پی نبرده اند.

الحر خاطر نشان کرد، آمریکایی ها مطمئن شده اند که جنبش اسلامی قدرت را در شمال آفریقا در دست خواهد گرفت، از این رو به واسطه قطر به جذب گروه های اسلامگرا روی آورده اند.

دبیر کل سازمان عربی حقوق بشر در لیبی با اشاره به منفعت جویی کشورهای حامی انقلاب لیبی و نقش مشکوک قطر در این کشور پرسش های زیر را مطرح کرد: نفت لیبی امروز زیر نظر کیست؟ چرا نقش آفرینی قطر در امور لیبی همچنان ادامه دارد؟ چرا دولت موقت تحت قیمومت قطر تشکیل شد؟

عبد المنعم الحر همچنین گفت: ۶ دیسکت در اختیار دارم که دخالت های قطر و سایر کشورها را در امور لیبی ثابت می کند.

مفتی مصر:

سقوط قدس

سقوط امت اسلامی است

مفتی مصر تأکید کرد: بیت المقدس یکی از مهم ترین مقدسات مسلمانان است، زیرا به منزله پرچم مسلمانان به شمار می آید و در صورتی که سقوط کند همه امت اسلامی سقوط خواهد کرد.

شیخ علی جمعه در دیدار با دکتر محمود هباش وزیر اوقاف فلسطین گفت: از نظر شرعی سکوت درباره یهودی سازی بیت المقدس و تجاوز به نمادهای اسلامی بیت المقدس و حرم مقدس این شهر جایز نیست. مفتی مصر از دولت ها و ملت های عرب و مسلمان خواست تا در برابر تجاوزهای مستمر نیروهای اشغالگر علیه حرم بیت المقدس، که آخرین مورد آن بسته شدن پل باب المغاربه در ورودی مسجد الاقصی توسط صهیونیستها بود، موضع مناسبی اتخاذ کرده، و در سایه تحرکات رویدادهای بی در پی منطقه مقدسات اسلامی را به فراموشی نسپارند.

دکتر علی جمعه مفتی کل مصر با هشدار درباره توطئه های صهیونیست ها برای یهودی سازی قدس شریف، و ادامه شهرکسازي در این شهر مقدس، تأکید کرد: این اقدامات صهیونیست ها به منزله نقض توافق نامه ها، قوانین و عرف های بین المللی است.

مفتی کل مصر با درخواست از رژیم اشغالگر برای گوش فرا دادن به صدای عدالت و حقیقت؛ درباره پیامدهای حمله به حرم مسجد الاقصی و تحریک احساسات بیش از یک میلیارد مسلمان در سراسر جهان از طریق حمله به یکی از مقدس ترین اماکن مذهبی آنها به شدت هشدار داد.

رژیم عربستان عامل آمریکا

در منطقه است

بیروت (العالم) - روزنامه نگار یمنی گفت: سیاست آمریکا استفاده از رژیم عربستان برای اجرای سیاست های خود در منطقه به ویژه در یمن و همچنین حمایت از دست نشاندهانش در برابر مردم و معترضان است.

خانم منی صفوان تصریح کرد: رژیم علی عبدالله صالح (دیکتاتور بر کنار رفته یمن) تحت حمایت عربستان و ابزار دست آمریکایی هاست.

وی تاکید کرد: دشمن اول مردم یمن، دولت آمریکا و نه عبدالله صالح و همدستانش است.

صفوان با اشاره به سرکوب راهپیمایی دیروز مردم یمن افزود: سرکوب این راهپیمایی با چراغ سبز آمریکا و در پی اظهارات سفیر این کشور در صنعا پایتخت یمن صورت گرفت که این راهپیمایی را غیرمسالمت آمیز و هدف از آن را اعمال خشونت اعلام کرده بود.

این روزنامه نگار یمنی در ادامه گفت: اعطای مصونیت به علی عبدالله صالح و تصویب آن از سوی پارلمان یمن، نشان دهنده نقش منفی احزاب دیدار مشترک یمن است. وی اظهار داشت: جوانان انقلاب یمن امروز همان فریبی را خوردند که جوانان انقلاب مصر خوردند؛ چرا که آن ها گمان می کردند که ارتش از انقلاب حمایت می کند، این در حالی است که ارتش های عربی ابزار دست آمریکا هستند و در جهت تامین منافع این کشور حرکت می کنند.

صفوان درباره احتمال محاکمه صالح و محکومیت وی در دادگاه بین المللی و شورای امنیت گفت: مادامی که آمریکا در عرصه بین المللی سلطه و نفوذ دارد، به طور کلی قوانین بین المللی برای احقاق حقوق بشر و علی الخصوص احقاق حقوق یمنی ها قابلیت اجرا ندارد و قوانین بین المللی فقط در جایی اجرا می شود که پای منافع آمریکا در میان باشد.

انگلیس با هزینه ۵۰۰ میلیون دلار در جنگ علیه لیبی، به قراردادهای اقتصادی و نفتی بزرگی با ارزش ۳۰۰ میلیارد دلار در ۱۰ سال آینده دست می یابد.

به گزارش العالم، روزنامه "دیلی تلگراف" انگلیس از نقش ویلیام هیگ وزیر امور خارجه این کشور در یک قرارداد جنجالی نفتی در لیبی پرده برداشت. این قرار داد مربوط به شرکتی است که یکی از حامیان حزب محافظه کار انگلیس مدیریت آن را به عهده دارد.

به نوشته این روزنامه، هیگ در مارس گذشته نشست ویژه ای را با نمایندگان شرکت اکتشاف نفت هریتیج اوپل برگزار کرده بود.

وی همچنین طی چند ماه گذشته مذاکراتی را با یکی از معاونین [خود] داشته است.

در پی این اقدامات، شرکت مذکور در اکتبر گذشته برنده قراردادی به ارزش ۲۰ میلیون دلار شد که این موارد، سوال هایی جنجالی را بویژه درباره انگیزه واقعی انگلیس از ایفای چنان نقش بزرگی در عملیات نظامی در جنگ لیبی ایجاد می کند.

بسیاری تصور می کردند که ماموریت ناتو در لیبی پایان یافته و کشورهای عضو این کشور را ترک خواهند گفت.

درست است که شاید ناتو عملا عملیات خود را در لیبی به پایان برده است اما حضور غرب در این کشور پایان نیافته است زیرا اکنون این شرکت های بزرگ هستند که به لیبی می آیند و جای هوایماهای جنگی را می گیرند.

کشورهایی که کشور نفت خیز لیبی را بمباران کردند؛ اکنون تلاش می کنند به قراردادهای سودآوری در عرصه بازسازی این کشور دست یابند.

ابتدا بمب های انگلیس پیکر لیبی را پاره پاره کرد و اکنون زمان آن رسیده است تا شرکت های انگلیسی بهای بازسازی این کشور را به جیب بزنند و آن پیکر متلاشی شده را ترمیم کنند.

لیبی اکنون بازار مناسبی برای سرمایه گذاری و بازرگانی است و شرکت های انگلیسی برای بهره برداری از این بازار تشویق می شوند.

فیلیپ هاموند وزیر دفاع انگلیس، لیبی را از نظر ذخایر نفتی کشوری نسبتاً ثروتمند خواند و پیش بینی کرد که فرصت هایی برای شرکت های انگلیسی در زمینه بازسازی این کشور وجود داشته باشد. او حتی مدیران اجرایی را به بستن چمدانها و عزیمت به لیبی تشویق کرد.

با یک حساب سرانگشتی، هزینه مشارکت انگلیس در عملیات نظامی ناتو در لیبی حدود ۵۰۰ میلیون دلار بر آورد می شود.

گزارشی درباره معضل کتاب سازی درحوزه نشر

بساز بفروشی درحوزه تالیف و ترجمه

اگر چه کتاب سازی در دایره المعارف تعریف زیبایی دارد اما این اصطلاح در فهم کتابخوانی امروز ما چیزی غیر از تعریف زیبای ارائه شده در دایره المعارف ها متصور می سازد. در تعریف کتاب سازی آمده است: مجموعه فنون سنتی از قبیل کاغذسازی، مرکب سازی، خوشنویسی، صحافی، رنگ سازی، و تذهیب که برای تولید متنی خاص در قالبی دلپسند و زیبا به کار می رود کتابسازی و کتاب آرای نام دارد. اما این تعریف دردنیای امروز نه به عنوان کتاب سازی که به فرایند تولید و انتشار کتاب اختصاص دارد. کتاب سازی در فرایند نشر امروز کتاب سازی فرایندی است که باعث می شود کتاب تبدیل شود به ابژه ای بصری و شیئی که صرفاً برای دیده شدن تولید می شود و هدف آن بیشتر جلب نگاه خیره کننده است تا نگاه تمرکز زدوده ای که به قصد فکر کردن سراغ کتاب می رود. کتاب هم ردیف هر کالای دیگری است که در آن بر مبهوت ساختن نگاه خیره تاکید می ورزد و به این ترتیب بدل می شود به کالایی تجملی و تزئینی. همین است که صرف کتاب بودن، یعنی چسبیدن مثنی کاغذ به همدیگر و الصاق این مجموعه به کاغذی کلفت تر که جلد نام دارد، رسالت نویسنده و مترجم را تحقق یافته می نمایاند. به خاطر این نوع نگاه است که در بازار کتاب ایران، محصولات عجیب و غریبی پیدا می شود که بعید است در هیچ کشور دیگری در این حجم منتشر شوند. کتاب ساز هم کسی است که می خواهد به هر قیمت ممکن و در اسرع وقت، مزایا و محاسن و افتخار تملک این شیء غریب را از آن خود کند. به این ترتیب است که حجم تولید کتاب در ایران هیچ تناسبی با تعداد خوانندگان ندارد و کتاب بیشتر از آنکه برای خواننده شدن منتشر شود، برای دیده شدن چاپ می شود.

کتاب سازان جوان یا نویسندگان و مترجمان نو قلم؟

یک نمونه از این نوع کتاب سازی ها، درعالم ترجمه است و این همان ترجمه مجدد کتابی است که ترجمه خوبی از آن در بازار موجود است. عده کثیری از مترجمان صبر می کنند، ۲۰-۳۰ سال از ترجمه کتابی بگذرد و زبان متحول شود و بعد اقدام به ترجمه کنند و ترجمه ای سراپا متفاوت از ترجمه قبلی به دست خواننده بدهند اما در فضای ادبیات امروز ما در کنار این دست مترجمان، مترجمانی هم وارد عرصه شده اند که به ترجمه خوبی که از یک کتاب در بازار هست، رضایت نمی دهند و به هر قیمتی که شده می خواهند ترجمه خودشان را هم به دست خواننده علاقه مند برسانند. این مترجمان طوری عمل می کنند که گویی در غرب و شرق عالم قطعی کتاب رخ داده و تعداد کتاب های خوب باقی مانده برای انتشار به زبان فارسی به طرز دردناکی کم شده است و چاره ای نیست جز ترجمه مجدد کتاب هایی که قبلاً به فارسی برگردانده شده اند. در واقع مترجمی که دست به ترجمه کتابی می زند که ترجمه خوبی از آن به فارسی در دسترس است، خودش شک و تردید را به جان خواننده می اندازد و کاری می کند هر آدم اهل استدلالی به توانایی ها و زبان دانی اش شک کند.

فیروز زنوزی جلالی موضوع کتاب سازی را بیشتر متوجه نوقلمان می داند و می گوید: یکی از مسائلی که درباره نویسندگان نسل جوان وجود دارد کتاب سازی و آثاری با عدم غنای لازم است، چرا که هنگامی که انبوهی از کتاب ها به جایزه پروین و یا جلال ارسال و روی میز داوری قرار می گیرد پس از کارشناسی مشاهده می کنیم که دروغ از پنج اثر درخور، چرا که بیشتر آثار کتاب سازی و از روی یکدیگر تالیف شده اند. در بسیاری از مواقع وقتی

عنوان می شود اثر برتر نداریم، صدای همگان بلند می شود، اما باید بگویم کتاب سازی فراوان است. باید مکانی برای فیلتر این گونه کتاب ها در نظر گرفته شود و بسیاری از آثار از سوی ناشران به خمیر مبدل می شود. وی می افزاید: باید دید نویسندگان، صد سال ادبیات و یا نویسندگان معاصر را می شناسند؟ چرا که نویسندگان ما با یک دانش عام وارد جریان داستان می شوند که این آثار نه عمق و نه شخصیت دارد. باید از خود سوال کنیم چرا بسیاری از آثار ما خنثی هستند؟ برخی آثار، چه ۲۰ سال پیش نوشته می شد و چه نگاشته نمی شد تأثیری نداشت، اما باید دید چرا این آثار تالیف شده و معضل کجاست؟

کتاب سازی برای کسب رتبه علمی

علیرضا ذکاوتی قراگزلو، محقق، مترجم و منتقد حوزه کتاب، کتابسازی را نوعی بساز بفروش درحوزه تالیف و ترجمه تعریف می کند و درباره دلیل مواجه شدن با این پدیده می گوید: عمدتاً برای این است که در عصر جدید توجه به کمیت بیشتر از کیفیت است و این موضوع فقط منحصر به ایران نیست. در گذشته در زمینه کارهای ترجمه ای، آثاری که در ایران منتشر می شد هر چند از لحاظ تعداد کم بود، ولی ترجمه ها کیفیت داشت و هر کس در رشته ای که متخصص بود، وارد می شد. در تالیف کتاب های دانشگاهی، این تحقیقات به ظاهر تالیف است، ولی در واقع ترجمه ناقص است. کتاب های درسی معمولاً کهنه هستند و به روز نیستند. بسیاری افراد کتابی را ماخذ قرار داده و هر کجا را هم صلاح دانسته، مطلب را جانداخته و ابتکار به خرج داده و تا حدی به اثر رنگ و بویی هم می دهند و تالیف این اثر را در سه یا چهار ماه سامان می بخشند، اما اگر از همین کتاب برای اینکه یک ترجمه هم درست به چاپ برسد، باید یک سال زمان صرف شود. اما چرا این گونه کتاب سازی های دیده می شود را باید در این موضوع دید که توجه به کمیت بیش از توجه به کیفیت است، یعنی مثلاً زمانی در ایران ۲۰ هزار دانشجو تحصیل می کردند و در حال حاضر ممکن است این تعداد به ۱۰ برابر رسیده باشد، ولی این ده برابر، آن کیفیت تحصیلی سابق را نداشته باشند، چون نه استاد و نه جامعه از او کار خاصی نخواسته است. او که کتاب سازی را بیشتر متوجه کتاب های دانشگاهی کرده درباره دلایل راه یافتن این معضل به حوزه آموزش عالی می گوید: در حال حاضر بسیاری از کتابسازی ها برای کسب رتبه است. درحوزه پایان نامه ها این مسئله بسیار مشهود شده و عنصر مادی هم به این موضوع اضافه شده است. در حال حاضر اکثر پایان نامه ها تکراری است. برخی فقط برگ اول را کنده اند و استاد راهنما متأسفانه اصلاً این پایان نامه را نخوانده است و نمی داند آیا این پایان نامه حاصل تحقیق خود دانشجو است یا خیر، به ویژه در علوم انسانی که همه فکر می کنند چیزی بلدند. در برخی موارد در علوم انسانی، کتابی ۱۰ بار تجدید و یک موضوعی ۱۰۰ بار کار می شود.

برای مثال درباره شاعری مثل حافظ بسیار کار شده که همه این ها، تکرار مکررات است.

کتاب سازی برای کسب شهرت

ابوالفضل حافظیان بابلی؛ نویسنده، محقق، فهرست نگار، کتاب شناس و نسخه پژوه ایرانی معتقد است: ابتلاء به بالای کتاب سازی و کتاب های کم ارزش و به بیان دیگر شبه کتاب ها که دامنگیر جامعه ما شده را باید از زمانی دانست که صنعت چاپ فراگیر شد و نشر کتاب از شکل قبلی درآمد. دستگاه های حروف چینی به راه افتاد و کار کتاب سازی و آماده سازی آسان شد و خیلی ها به سمت نوشتن کتاب روی آوردند. در هر موضوعی

که فرد شاخصی کتاب می نوشت دیگران هم مایل بودند چیزی بنویسند و اثری از خود به جا بگذارند، غافل از این که آن اثری که آن ها می دیدند، کتابی بود که مؤلف برای آن خون جگر خورده و حاصل عمرش بوده، ولی این ها با استفاده از چسب و قیچی و استفاده از مقولات فراوان با این چشم بندی ها کتاب جدیدی را عرضه کنند.

او می گوید: مردم و خوانندگان باید این کتاب ها را از زرد خارج و منزوی کنند و نگذارند کتاب های این چنینی بازار را پر کند. هم اکنون کتاب های خوبی که متن آن به زبان خارجی است توسط کسی که کتاب را پیدا می کند، ترجمه می شود، اما عده دیگری بدون توجه به نشر ترجمه کتاب، آن کتاب را مورد توجه قرار می دهند و شروع به ترجمه مجدد کتاب می کنند. گاهی سؤال پیش می آید افرادی که برای بار دوم دست به ترجمه می زند، آیا متن اصلی را داشته اند یا نداشته اند و فقط به ترجمه موجود اکتفا کرده اند و کلماتی را عوض و بدل کردن و به صورت موجود در آورده اند. حافظیان در تشریح دلایل کتاب سازی می گوید: این پدیده علل مختلفی دارد؛ یکی از دلایل آن این است که بسیاری از انسان ها شهرت را دوست دارند، این که نوشته ای به چاپ برسد و باعث شهرتشان بشود. میل شهرت طلبی در جان خیلی از انسان ها هست؛ ولی باید به این درخواست درونی به سبک صحیح پاسخ داده شود، یعنی این که اگر شخصی می خواهد اثری ارائه دهد باید برایش زحمت بکشد. کسی می تواند نویسنده خوبی باشد که نویسندگی برایش مشکل ترین کار باشد و گرنه با چسب و قیچی کردن مطالب و کتابی درست کردن- ولو شهرتی هم حاصل شود- ثمری نخواهد داشت. حکایت فردی می شود که کتابش را پیش استاد برد و وقتی شاگرد از استاد درباره اثر پرسید، او پاسخ داد: من متحیرم چه طور این حرف ها را از جای خود سرگردان کرده ای. بعضی کتاب ها نقل کردن حرف های دیگران است و نویسنده حرف نویی ندارد و راه حل جدیدی برای مشکلات ارائه نمی دهد، لذا این کتاب اثربخش نمی شود.

او ادامه می دهد: بعضی از نویسندگان در نوشته های خود به دلیل راحت شدن، از منابع معتبر استفاده نمی کنند و به جای آن، از منابع دست دوم و یا سوم استفاده می کنند یا ملاک های دیگر را در آفریدن یک اثر علمی، پژوهشی و تحقیقی مراعات نمی کنند. هم اکنون زمانی است که تولید کارهای بی ارزش یا کم ارزش توهین به جامعه فرهنگی است. در زمانی که جهان با انفجار اطلاعات مواجه شده و در بانک های اطلاعاتی، نرم افزارها، سایت ها و وبلاگ ها هر کس هر موضوعی را بخواهد با یک کلیک از هزاران صفحه پرونده علمی می تواند استفاده کند و اطلاعات این قدر گسترده شده و در دسترس قرار گرفته، جمع آوری چهار بیت شعر، داستان یا تعبیر خواب که یک سبقه علمی ندارد، کار خیلی آسانی است. شاید این موضوعات یک زمانی موثر بوده، ولی در حال حاضر کسی رغبت نمی کند و آن هایی که از این کارها استفاده می کنند نوعاً از سطح سواد بالایی برخوردار نیستند.

روانشناسان کتاب ساز

به جز حوزه های ادبیات داستانی، کتاب های دانشگاهی و دینی، حوزه روانشناسی (شاید بسیار بیشتر از حوزه های قبلی) گرفتار بیماری کتاب سازی است. در سال های اخیر انتشار ترجمه های ضعیف و پدیده کتاب سازی در میان کتاب های روانشناسی به معضلی جدی در بازار کتاب ایران تبدیل شده است و از طرفی انتشار ترجمه های متفاوت همزمان از یک اثر واحد نیز روندی آزاردهنده را برای مترجمان ایرانی رقم زده است. به

طور مثال می توان به کتابی که عنوان لاتین آن The Secret است اشاره کرد. در سال ۱۳۸۶، بیش از ۲۵ ناشر ایرانی، برای انتشار ترجمه های متفاوتی از یک کتاب تلاش کردند. راز (با نام اصلی: Secret The)، عنوان کتابی است از روندا برن، نویسنده تلویزیونی و تهیه کننده ۵۳ ساله استرالیایی، این نویسنده در سال ۲۰۰۶ میلادی اقدام به انتشار یک کتاب با نام "راز" کرده است. نسخه این کتاب یک فیلم مستند نیز به همراه دارد که توسط برن ساخته شده و همراه کتاب به فروش می رسد. انتشارات حوض نقره، اولین ناشری است که این کتاب را با عنوان "راز، کتاب شکرگزاری" منتشر کرد و در کمتر از یک سال موج ترجمه های مختلف از همین کتاب به کتاب فروشی های ایران سرازیر شد.

کتاب سازی درحوزه روانشناسی باعث شده انتشار انبوه کتاب هایی که ادعا دارند خواننده پس از خواندن آنها متحول می شود و به راهایی برای خوشبختی، آرامش و یا ثروت دست پیدا می کند، بازار کتاب های روانشناسی را در ایران آشفته کرده است. این روند تا جایی ادامه پیدا کرده است که علاقه مندان به کتاب های روانشناسی نمی توانند به راحتی در مورد کیفیت این کتاب ها قضاوت کنند و کتاب های پرکیفیت این حوزه، در میان انبوهی از کتاب های عامه پسند گم شده اند.

طه راستین

ماهنامه فرهنگی و اجتماعی

حاشیه منتشر شد

دومین شماره ماهنامه فرهنگی و اجتماعی حاشیه ویژه آذر و دی ۱۳۹۰ با همکاری حوزه علمیه امام رضا(ع) از سوی پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی منتشر می شود.

در این شماره از نشریه حاشیه که دربردارنده مکتوب ماه، اخبار ماه، استاد ماه، پرونده ماه، طلبه ماه و آخر ماه است، به مباحثی همچون هجرت طلاب و تخصص گرایی در حوزه های علمیه پرداخته شده است.

در بخش مکتوب ماه مقالاتی همچون تقوای ستیز، مکمل تقوای پرهیز، هجده سال مباحثه، درباره استاد و حوزه امروز باید حوزه دویست سال دیگر باشد از مهدی همزاده، محمد صفر جبرئیلی، جوادمحدثی و علی اکبر رشاد درج شده است.

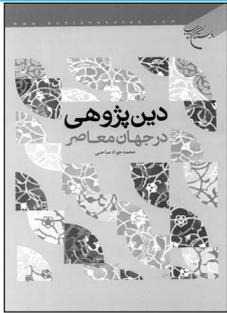
در بخش "استاد ماه" در گفت و گو با حجت الاسلام نکونام به بررسی توصیه ها و تجارب تحصیلی وی با عنوان "علم نور است ولی بی تزکیه، گمراهی" پرداخته شده است.

همچنین در بخش "پرونده ماه" به پرونده سکونت در قم، بررسی امتیازات تحصیل علوم دینی در قم، حرکت از قم، مفید و مؤثر؛ رسالتی بالاتر از هجرت؛ روحانیت و حوزه قم در چند کتاب؛ هجرت، تحرک اندیشه؛ همسایگی به فاصله یک دیوار و سکونت در خانه های مردم پرداخته شده است.

در پرونده تخصص گرایی نیز فوت و فن های متخصص شدن؛ سیب سرخ تخصص؛ فقه تخصص و تخصص گرایی؛ چراغ های قرمز، چراغ های سبز؛ نردبانی باید از خوش باوری؛ باید در همه زمینه ها استعداد یابی کنیم و تخصص ابزار است نه مقصد درج شده است.

ماهنامه فرهنگی و اجتماعی حاشیه، به صاحب امتیازی پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، مدیر مسؤولی علی اکبر رشاد در آذر و دی ماه ۱۳۹۰ منتشر شد. علاقه مندان به دریافت فایل و مطالعه این نشریه به صورت اینترنتی می توانند به نشانی <http://hashye.net> مراجعه کنند.

معرفی کتب بوستان کتاب

مبارکی است که به صف آرای دین و اقتضانات جدید پرداخته است. **توسل به اهل بیت علیهم السلام از نگاه قرآن و سنت** نویسنده: دکتر سید مصطفی مناقب استادیار و عضو هیئت علمی دانشگاه پیام نور
نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۰
شمارگان: ۱۰۰۰
پها: ۵۷۰۰ تومان
سیره صحابه نشان می دهد که آنان هم در زمان رسول خدا(ص) به او توسل می جستند و هم بعد از رحلت آن حضرت، به قبر ایشان پناه می بردند. اما وهابیت، باقرائتی متحجرانه از آیات قرآنی، این عمل را شرک دانسته و به شدت با آن مخالفت می ورزد. اثر حاضر مباحث مرتبط با توسل به پیامبر اکرم(ص) و اولیای دینی، را با نگاهی قرآنی و روایی و از منظر عقل و به شیوه تطبیقی بحث کرده و ثابت نموده آیاتی که مخالفان توسل، به ویژه وهابیان، به آن، تمسک کرده اند همگی درباره مشرکان است و هیچ تناسبی با موضوع مورد بحث ندارد.

بشر، معنا و مفهوم می بخشد. به دلیل همین اهمیت در این باره، کتاب های مختلفی نوشته شده و دانش کلام از همین رهگذر پدید آمده است. اما مطالعه و بررسی اصول عقاید از نگاه قرآن را حلاوت دیگری است. اثر حاضر، با همین رویکرد، به سهم خود گام کوچکی را در آستانه قرآن برداشته است. **دین پژوهی در جهان معاصر** نویسنده: محمد جواد صاحبی
نوبت چاپ: اول (این ناشر) / ۱۳۹۰
شمارگان: ۱۲۰۰
پها: ۲۵۰۰ تومان
اقتضانات نو شونده جهان معاصر ایجاب می کند که دین پژوهان، گوهر دین را در مصاف با مخالفان و رقیبان، تابنده و درخشان، نگه دارند. پس از پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی، تلاش های دین پژوهانه عالمان، به این عرصه، رونق بیشتری بخشید و آثار متعدد و نشست های مختلفی برگزار گردید. اثر حاضر، که گردآوری های مقالات و سخنرانی های دومین کنگره دین پژوهان کشور در اردیبهشت ۱۳۷۹ می باشد اهتمام

نویسنده: احمد تشکر
نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۰
شمارگان: ۱۲۰۰
پها: ۳۲۰۰ تومان
دعا، آرامش روح و روان انسان را فراهم می کند. سالک را از بدی ها، پلشتی ها و رخوت دور می کند و به منزله رشته قابل اعتمادی است که نور را از منبع انرژی به عنصر روشنی بخش متصل می کند. مادامی که این رشته گسسته نشود فضای دل روشن است. اما شرایط دعا چیست و چرا گاهی دعاها مستجاب نمی شود؟ اثر حاضر در چند فصل شرایط و موانع استجاب دعا را بررسی کرده است. **اصول عقاید در نگاه قرآن** نویسنده: فریده مصطفوی و فاطمه جعفری
نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۰
شمارگان: ۱۱۰۰
پها: ۲۷۰۰ تومان
اصول عقاید، آموزه های بنیادین اندیشه ماست که همه رفتارها و کردارهایمان را در مسیر سعادت و رستگاری، جهت می دهد و به حیات

نگاهی به کتاب «گلچینی از معارف تشیع»

انعکاسی مکتوب از تشیع در دنیای غرب

کتاب گلچینی از معارف تشیع نوشته علامه سید محمدحسین طباطبائی، تنظیم شده توسط دکتر ویلیام چیتینگ با ترجمه دکتر سیدمحمد تقفی و به کوشش استاد سیدهادی خسروشاهی، از سوی موسسه بوستان کتاب تجدید چاپ شد. کتاب حاضر تلاش پیش تازانه برای آرایه نمونه ای از دنیای تشیع، به دنیای غرب است. - به گزارش خبرگزاری کتاب ایران (ایبنا)، این اثر، از جمله آثار علامه طباطبائی (ره) است که برای شناخت تشیع و معرفی آن به مردم اروپا و آمریکا، تهیه و تالیف شده است.

پس از دو کتاب قرآن در اسلام و شیعه در اسلام سومین اثر از این مجموعه که به پیشنهاد یکی از استادان مغرب زمین توسط علامه طباطبائی نوشته شده، اثر حاضر است که گلچینی از معارف شیعه محسوب می شود و در بردارنده متونی از دعاها و معنویات ائمه تشیع، همراه با شرح حال مختصری از امامان شیعه (علیهم السلام) و متن عهدنامه مالک اشتر است. کتاب حاضر تلاش پیش تازانه برای آرایه نمونه ای از این مجموعه عظیم متون، به دنیای گفتار انگلیسی است. آن چه این مجموعه را استثنایی کرده، این است که اگر چه از منظر شیعیان، یکی از شالوده های اسلام است، اما انشا و زبانش به بیش از دو قرن نمی رسد. در مذهب تسنن، حدیث به سخنان پیامبر گرامی اسلام(ص) محدود می شود. در حقیقت، کلمه حدیث به سخنان شخص پیامبر(ص) اشاره دارد، نه به شخص دیگری اما در تشیع اگر چه تمایز مشخصی بین احادیث پیامبر(ص) و سخنان ائمه (علیهم السلام) وجود دارد، اما هر دو در یک مجموعه قرار می گیرند. به این معنا که از منظر تشیع، عصر تبلیغی اسلام از دوره ای نسبتاً کوتاهی از دوران تبلیغی ادیان فراتر رفته است. البته دلیل این دیدگاه به خاطر مفهوم امام در اندیشه تشیع است. اصل طرح و اجرای این مجموعه به پیشنهاد دکتر کنیث مورگان و دانشگاه کالجی آمریکا و به وسیله استاد دکتر سیدحسین نصر از شاگردان و علاقه مندان علامه طباطبائی سالیانی پیش سامان گرفت. دو کتاب نخستین به نام های قرآن در اسلام و شیعه در اسلام به زبان فارسی، انگلیسی، عربی و ... بارها در ایران، اروپا، آمریکا و کشورهای عربی چاپ و منتشر شده اند اما کتاب سوم (گلچینی از معارف تشیع) که در واقع نخست به زبان انگلیسی تهیه و تنظیم شده است، تاکنون به زبان فارسی در نیامده و منتشر نشده بود.

مختصری درباره «چیتینگ»

تنظیم کننده و مترجم این اثر به انگلیسی، دکتر ویلیام چیتینگ است. او سال ۱۹۴۳ میلادی در شهر Milford آمریکا در یک خانواده مذهبی پروتستان به دنیا آمد، پس از تحصیلات مقدماتی در اوهایو، دوره لیسانس رشته تاریخ را گذراند، سال ۱۹۶۶ به ایران آمد و ۱۲ سال در ایران به تحصیل ادبیات و زبان فارسی پرداخت و درجه دکتری ادبیات را از دانشگاه تهران گرفت و سپس در دانشگاه صنعتی شریف به تدریس پرداخت و به موازات آن از محضر استادانی از جمله علامه طباطبائی، استاد جلال الدین آشتیانی، بدیع الزمان فروزانفر، جلال الدین همایی و دکتر سیدحسین نصر استفاده کرد. چیتینگ پس از مدت ها به آمریکا برگشت و در دانشگاه ایالتی نیویورک به عنوان استاد به تدریس ادیان در گروه مطالعاتی تطبیقی مشغول شد و اکنون نیز در دانشگاه های مختلف آمریکا، تدریس می کند.

چیتینگ علاوه بر ترجمه صحیفه سجادیه، ادعیه دیگری نیز مانند دعای عرفه، دعای صباح، دعای کمیل، دعای مشلول و چند ادعیه دیگر، از ائمه اطهار (علیهم السلام) ترجمه و منتشر ساخته که می توان آن ها را آثار معنوی تاثیرگذار و ماندگار در دنیای غرب دانست. علاوه بر این ها، چیتینگ بخشی از اشعار عرفانی امام خمینی (ره) را هم با همکاری پی کلوپسن در سال ۱۹۸۹ میلادی، ترجمه و در آمریکا منتشر کرد.

ترجمه رساله محمد در آئینه اسلام نوشته علامه طباطبائی و بخشی از کتاب ها و مقالات دکتر سیدحسین نصر، از دیگر کارهای فرهنگی چیتینگ است.

مجموعه کتاب ها و رساله های تالیفی و ترجمه ای او که اغلب در زمینه مسائل فلسفی - عرفانی است، افزون بر ۲۵ جلد می شود. مقالات تحقیقی وی نیز در همین زمینه ها بالغ بر ۵۰ مقاله است. چیتینگ ده ها سخنرانی نیز در محافل فرهنگی و دانشگاهی، در آمریکا، اروپا و آسیا، در کارنامه خود دارد که هریک به نوبه خود، در معرفی تشیع و عرفان شیعی ارزشمندند.

از مهم ترین آثار او، ترجمه صحیفه سجادیه است که با عنوان زیور اسلام Islam The Psalms of در اروپا و آمریکا به چاپ رسیده و چیتینگ در مقدمه مشروح بر آن، کوشش کرده است تا جنبه های معنوی و به قول او "رحمانی" ادعیه از دیدگاه شیعه را برای خوانندگان غربی روشن سازد.

استاد دکتر مهدی محقق در مقاله ای، با اشاره به خدمات فرهنگی چیتینگ، درباره تأثیر معنوی ترجمه صحیفه سجادیه در غرب می نویسد: ... او در معرفی پیامبر اکرم(ص) و امام حسین(ع) و امام زین العابدین(ع) به غرب سهم بسزایی داشته است. ترجمه او از زیور آل محمد(ع) - یعنی صحیفه سجادیه - جا و مکانتی شایسته در غرب یافت و برخی از کشیشان و اتیکان، شیفته مناجات و ادعیه آن امام همام شدند و از آن، در اذکار و اوراد خود اقتباس کردند. چاپ سوم کتاب گلچینی از معارف تشیع با شمارگان ۷۰۰ نسخه، ۱۸۸ صفحه و به بهای ۳۲۰۰۰ راهی بازار نشر شده است.

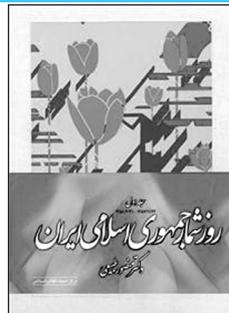
معرفی کتب مرکز اسناد انقلاب اسلامی

همین راستاوی با برخی سازمان ها و حتی نهضت های راهی بخش ارتباط برقرار کرده و با سفرای برخی کشورهای اسلامی در تهران تماس داشته است. چنان که هرگاه در هر جمع و کنفرانسی، سخن از فلسطین بود، سراع رهنما را نیز می گرفته اند.

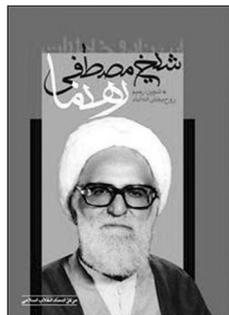
تأثیرگذار، اطلاعیه ها و بیانیه های گروه ها و احزاب عمده نهادها و ارگان های انقلابی و اخبار عزل و نصب ها و استعفاهای مهم، از اهم اخبار انتخاب شده اند.

اسناد و خاطرات شیخ مصطفی رهنما

شیخ مصطفی رهنما از جمله فعالان

روزشمار جمهوری اسلامی ایران (جلد اول) ۱۳۵۷/۱۱/۲۲ - ۱۳۵۸/۴/۳۱
کار ویژه روزشمار انعکاس و بازنمایاندن موجز و مختصر اخبار و وقایع و مواضع افراد، در چهارچوبی عاری از هرگونه دخالت، حدسیات و یا احتمالات است. از این روی در فرایند نگارش این مجموعه، هدف، کنار هم چیدن اخبار برای رساندن مطلبی یا موضوعی خاص نیست، بلکه صرفاً ارائه گزارشی از خلاصه و چکیده اخبار و وقایع و روند تحولات یک مقطع تاریخی، بدون دخل و تصرف است. در روزشمار حاضر نیز تلاش شده تا نگارش اخبار، به همین ترتیب انجام شود. البته در این روزشمار، فقط اخبار مهم و تأثیرگذار سیاسی مورد توجه بوده و به جز موارد ضروری از درج اخبار اقتصادی و اجتماعی صرف نظر شده است. م هم ترین وقایع و رخدادهای سیاسی، سخنرانی ها، مصاحبه ها، بیانیه ها، یا پیام های شخصیت های سیاسی و مذهبی

مجموعه سایت های مرکز :
سایت مرکز بررسی های اسلامی
www.iscq.ir
سایت استاد خسروشاهی
www.khosroshahi.org
سایت سید جمال الدین اسدآبادی
www.moslehashargh.com

بعثت
نشریه مرکز بررسی های اسلامی
دو هفته نامه سیاسی، اجتماعی، فرهنگی
صاحب امتیاز و مدیرمسئول:
سید هادی خسروشاهی
سر دبیر:
سید محمود خسروشاهی
دفتر مرکزی:
قم: خیابان شهدا (صفائیه) نش ممتاز
تلفن: ۷۷۴۱۴۳۳
صندوق پستی: ۱۳۶
چاپ: مینایی
پست الکترونیکی:
Besatonline@gmail.com